

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. AUGSZTUS 1.
VIII. évfolyam, 203. szám.

Kedd

Az olasz légi gyakorlatok eredménye

Róma abban a helyzetben van, hogyan megakadályozhatja a Közép-tengeren való áthajózást Szicília és Északafrika között

Szünet állott be a moszkvai és tokiói tárgyalásokban — A Franciaországban élő
olaszok készek megvédeni adott esetben Franciaországot és a demokráciát —
Lengyel lap feltűnésikeli cikke Hitler és Ribbentrop megbeszélésének állítólagos
anyagáról — Arab terrorcsapat tört be Transzjordániába

A helyzet változatlanul feszült. Ezt az általános megállapítást igazolják az újabb jelentések is, amelyek szerint a német és a lengyel sajtó harca egyre fenygetőbb és élesebb mérvű lesz. — Az USA—Japán között kitört gazdasági ellentét bár megerősítette Nagy-britannia helyzetét, annál nagyobb ellenhatást váltott ki ellenfeleinél, a totális államoknál, amelyek abban az esetben, ha London, Páris és Moszkva megegyeznének, bizonyára megfelelő ellenmeglepetésekkel fognak szolgálni, továbbá Japánnal, amely a jelek szerint egyre erőteljesebb britellenes tevékenységbe fogott. — Itália részéről a légigyakorlatokkal kapcsolatban kihívásszerű megállapítás érkezett, amely szerint Róma abban a helyzetben áll, hogy megakadályozza a Közép-tengeren való áthajózást Szicília és Északafrika között. — Tovább tartanak a hadikészülődések, amelyek kiterjedtek a brit dominiumokra, így Kanadára is, ahol megkésztették a szárazföldi haderőt, egyelőre csak „békésbiztosítási” céllal, viszont az anyaországban elrendelték a tartalékos tengerészek mozgósítását, ugyancsak a „békés” hajóhadgyakorlatokon való részvétel céljából. — Tuniszban nagy olaszellenes tüntetés zajlott le, amely szintén a fokozódó feszültség egy jele. — Végül említésre méltó még a Hearst-lapok közlése, amely szerint Roosevelt ismét jelölteti magát.

Részletes jelentéseink a következők:

SZÜNET A MOSZKVAI ÉS A TOKIOI MEGBESZÉLÉSEKBE

(LONDON.) A moszkvai és a tokiói tárgyalásokban az elmúlt két napon át szünet volt, mert a felmerült ellentétek újabb utasítások megfogalmazását tették szükségessé. Ezek állítólag már el is készültek és utba indításuk minden pillanatban várható. A brit és francia sajtó szerint

az USA közbelépése teljesen megváltozott helyzetet teremtett, amelyet Londonnak a legnagyobb érdeklődéssel kell figyelnie, hogy jelenlegi birtokait az orosz szerződés, kötelei jogait pedig a tokiói új megállapodásban biztosíthatja magának. Erre most már meg is van a remény, mert az angol kormány eleget téve a közhangulat kívánságainak, mérsékelte a tanúsít az orosz követelésekkel és ellő erélyt a japán hatalmi törekvésekkel szemben.

[A Sunday Dispatch szerint]

valószínű, hogy a Kremlben kedden újabb találkozó lesz, mert London a Foreign Office által elkészített utasításokban már elvben el is fogadta a vezérkari tárgyalásokban való részvételt és meg is nevezte azokat a magasabb rangú tiszteket, akiket Moszkvába kíván küldeni.

A Manchester Guardian viszont úgy tudja, hogy

Tokióban a megbeszélések folytatására csak kedden vagy szerdán kerülhet sor, mert Craigie nagy-követnek ismertenie kell a szakbizottsággal azokat a szempontokat, amelyek a jövőbeli magatartást tekintettel az USA—Japán között előállott új helyzetre, előírják.

RENDKIVÜL KIÉLESEDETT A NÉMET-LENGYEL SAJTÓ- VITA

(BERLIN.) A német sajtó éles hangon felel a lengyel lapok megismétlődő támadásaira. A Curier Krakowski legutóbb ugyanis a következőket írta:

— Csak a békeszerződés erélytelenségén mulott, hogy Németország, amely az egész világ ellensége, újra fenyegetheti a békét. Ha Versaillesben gondoltak volna a jelenlegi lehetőségekre, akkor ma nem került volna abba a helyzetbe Európa, hogy ismét remegnie kell a béke biztonságáért. A

jelenlegi helyzettel azonban számolni kell és éppen ezért mindent el kell követni arra, hogy megsemmisüljenek a kulturát és békét biztosító sorai között azok, akik általános felfordulást csinálhatnak. Lengyelország készen áll arra, hogy fegyverrel támadja meg őket és addig harcoljon, amíg eltiporják ősi ellenségét.

A Völkischer Beobachter szó szerint közli a fentieket és a következőket válaszolja:

— A cikk élénken igazolja, hogy Anglia beavatkozása mennyire megnövelte a lengyel nacionalizmust, amelynek hívei ilyen hangoskodásokkal biztosítják saját magukat. Mi azonban biztosíthatjuk egyrészt Angliát, másrészt Varsót, amely ilyen elképzelésekben éli ki magát, hogy még egy csatavesztésre részünkről aligha kerülhet sor, az olyan békeszerződésekről pedig, mint a versaillesi is volt, többé szó sem lehet.

Igen fenyegető hangon ír az Angriff, amely bejelenti, hogy

a német sajtó eddig türelmes volt ugyan a lengyel nacionalizmus „mosolyt keltő” kitörésével szemben, de a jövőben a leghatározottabban vissza fog utasítani minden támadást, sőt ellentámadásba fog átmenni, mert mindennek meg van a határa.

„Itália engedélye nélkül senki sem haladhat át a Közép-tengeren”

(RÓMA.) Pénteken és szombaton lezajlott nagyszabású légigyakorlatok az olasz sajtó megállapítása szerint igazolják, hogy

Itália engedélye nélkül ma már senki sem haladhat át a Közép-tengeren Szicília, Pantellária és Északafrika között.

A Völkischer Beobachter szerint ez a méltó felelet a közös angol-francia légi manőverekre, amelyekkel London és Páris pont az ellenkezőjét érték el annak, amit akartak.

A FRANCIA RENDELET- TÖRVÉNYEK

(PÁRIS.) A francia sajtó ismerteti a kormány rendelettörvényeit, amelyek közül a legérdekesebb az, amely halálbüntetést szab ki azokra, akik a hadiszergyarak gépeit megrongálják, továbbá azokra, akik a hadikörzetben

kémkedési célzatu tevékenységet fejtenek ki. A legérdekesebb az, hogy ezeket a rendszabályokat kiterjesztették a francia fennhatóság alá tartozó benszülőttekre és idegenekre is.

LEBRUN LUXEMBURGBAN

(PÁRIS.) A nyári szabadságát töltő Lebrun elnök tegnap kétnapos magánlátogatásra Luxemburgba utazott a nagyhercegi pár meglátogatására. A látogatás teljesen magánjellegű.

MEGKETTŐZTÉK A KANADAI HADERŐT

(QUEBECK.) A kanadai sajtó közlése szerint a dominium katonai haderejét az utolsó másfél év alatt megkettőzték. A lapok hangsúlyozzák, hogy ez az intézkedés kizárólag a béke biztosítását célozza.

A LENGYEL-UKRÁN VISZONY

(VARSÓ.) A lengyel közoktatásügyi

minisztérium eltiltotta Kubinovics ukrán nemzetiségű egyetemi tanárt a további előadásoktól. Az intézkedésre az szolgáltatót okot, hogy a tanár legutóbbi előadásai során 9 millió lélek számának mondotta a Lengyelországban élő ukránokat, holott a lengyel kormány hivatalos kimutatása szerint mindössze 4 millió négyszázezer ukrán él a birodalomban. Az intézkedés ukrán körökben nagy megütközést keltett.

RYDZ SMIGLY HATÁSKÖRE

(VARSÓ.) A lengyel lapok megállapítják, hogy Rydz Smigly marsall hatásköre tulajdonképpen nem terjedhet túl a katonai jellegű dolgokon. A marsall azonban ennek ellenére az ország minden társadalmi rétege felett felügyeletet gyakorol és beleszól a gyermekneveléstől kezdve egészen a munkásbiztosításig minden kérdésbe.

GR. CSÁKY MAGYAR KÜL- ÜGYMINISZTER BESZÉDE

(SOPRON.) A soproni nyári egyetem megnyitásán részt vett többek között gróf Csáky külügyminiszter is, aki hosszabb beszédet mondott, amelyben foglalkozott a politikával, mint elméleti tudománnyal és a reális valósággal. Beszéde során hangzottatta többek között, hogy

Magyarország a veszély napjaiban ismerte meg igazi barátait, akik mellett kitartott annál is inkább, mert a tengelyállamok és Magyarország között nincsenek érdekellentétek.

Hangoztatta továbbá, hogy Magyarország szívesen venné, ha szomszédaival jóviszonyba kerülhetne, mert lakossága békeszerető és mérsékelt, ami azt jelenti, hogy a megegyezések útjait keresi.

A miniszter szavai nagy feltűnést keltettek.

TIZEZER TENGHERÉSZT HIV- TAK BE ANGLIÁBAN

(LONDON.) A tengerészetiügyi minisztérium rendeletére 10.000 tartalékos tengerészt hívtak be, akiket a tartalékhajókon fognak elhelyezni. Ezek a hajók ugyanis szintén részt fognak venni a nagy gyakorlatokon. A brit sajtó megjegyzi, hogy ez az első eset, amikor a hajóhadgyakorlatokra még a tartalék-gőzösök is behívást kapnak. Az intézkedést azonban megmagyarázza az általános világfeszültség.

A SUNDAY TIMES A „PAZARLÁSRÓL”

(LONDON.) A brit sajtó szemmel láthatólag elégedetlen a propaganda-célokra kiadott óriási összegek miatt. A Sunday Times tegnapi vezető cikkében

szemére veti a kormánynak, hogy hullatlan „pazarlást” folytat a sokszor indokolatlan propagandára ahelyett, hogy ezeket az összegeket a hadfelszerelésre fordítaná, amire Nagybritanniának minden-nél nagyobb szüksége van.

Hasonlóan írnak a többi lapok is, amelyek szerint

felesleges kétes sikerű hírverést üzni akkor, amikor az jelentős anyagi terheket jelent az államháztartás mérlegében.

LLOYD GEORGE TÁMADÓ
BESZÉDE

(LONDON.) Lloyd George választókerületében tegnap nagyobb beszédet mondott, amelyben kitért a külpolitikai helyzetre is és erőlyes hangon támadta a kormányt, amely szerinte megaláztatás bánt Moszkvával, amikor csak arra érdemesítette, hogy egy miniszteri titkárt küldött el a tanácskozási miniszter helyett. Ilyen körülmények között nem lehet csodálkozni azon, hogy Molotov bizalmatlan Angliával szemben, de minden külügyi vezető is az lenne hasonló bánásmód után.

A HÁBORU KITÖRÉSÉNEK
ÉVFORDULÓJA

(BERLIN.) A Völkischer Beobachter a háború kitörésének évfordulója alkalmából vezércikkben foglalkozik az 1914. évi és a jelenlegi Németország-gal.

Mag a világháború kezdetekor egy pártoktól szétszaggatott és nem egységes Németországot láthattunk, addig ma egy, a belsősban összeforrott és katonailag sokkal erősebb birodalommal kell számolnunk azoknak, akik azt hiszik, hogy Berlin jogainak érvényesítését jeggyverrel kell megakadályozni.

NAGY OLASZELLENEK TUN-
TETÉSEK TUNISZBAN

(TUNISZ.) A tuniszi kikötőben tegnap, amikor az említett helyen élő olaszok kisgyermekait a „Citta di Palermo” fedélzetére szállították abból a célból, hogy őket Itáliába küldjék nyaralni, hatalmas tömeg gyűlt össze, amely hevesen tüntetett Itália ellen. Hogy komolyabb összetűzésre nem került sor, a karhatalom erőlyességének köszönhető.

ROOSEVELT JELÖLTETI
MAGÁT?

(WASHINGTON.) A Hearst-lapok egyöntetűen közölték azt a hírt, amely szerint Roosevelt elnök a jövő évi elnökválasztásra ismét jelölteti magát. Politikai körök véleménye szerint ez a tulkorai közlés az elnök ellen csak egyszerű manőver, mert Roosevelt még nem nyilatkozott közelebbi ez-irányú elhatározása felől.

A MOSZKVAI TÁRGYALÁSOK
LEHETŐSÉGE

(PÁRIS.) (Rador.) A francia sajtó most főleg a moszkvai tárgyalások lehetőségével és a Moszkvába küldendő francia-angol katonai kiküldöttek ügyével foglalkozik. Egyelőre nem tudják, hogy ezek a tárgyalások milyen lehetőségeket ígérnek, mert a hivatalos jelentések rendkívül szűkszavúak. Általában azonban bizakodnak abban, hogy a megbeszélések most már kedvezőbb mederbe terelődnek. A Le Journal szerint

a tengelyhatalmak „fáradozásai” ellenére is az egyezmény közeli megkötése várható. A La Populaire viszont csak új moszkvai tárgyalások megkezdésének lehetőségéről ír.

Hangsúlyozza, hogy meg kell várni Chamberlain beigért nagyfontosságú nyilatkozatát. A vezérkari megbeszélések ügye egyelőre még nem teljesen kialakult dolog. A közvetett tárgyalások kérdése sincs még tisztázva, tehát nagy számmal mutatkoznak még a megbeszélések körül különféle nehézségek.

A FRANCIAORSZÁGI OLA-
SZOK ÜNNEPSÉGE

(LYON.) (Rador.) Herriot kamaraelnök a Franciaországban élő olaszok tiszteletére rendezett ünnepségeken nagy beszédet tartott. Megemlékezett Franciaországnak és Olaszországnak a háború utáni újjászülésétéről, hangsúlyozta a két nép rokonságát és közelségének szükségét, majd a különböző történelmi mozzanatokról emlékezett meg, amelyek a két országot erősen összekapcsolják. Végül a szövetséges hadsereg kötelékében és Franciaországban elesett olasz katonákról emlékezett meg, megköszönve nekik, hogy életüket áldozták Franciaországért. Cocci, a franciaországi olasz népszó-

vetség titkára utalt arra, hogy Franciaországban kilencszázezer olasz él, az ország törvényeinek előnyeit. Franciaország 1789. óta számtalanszor adta tanubizonyságát szabadságszeretetének és indokolatlannak kell minősíteni az Olaszországban megindult franciaellenes hadjáratot. A Franciaországban élő olaszok elvetik Olaszországnak Franciaországgal szemben támadt igényeit, amelyek csak egy igazságtalan háborúhoz vezethetnének. Beszédét így fejezte be: „Készek vagyunk megvédeni Franciaországot és a demokráciát.”

A KÜLFÖLDI MAGYAR-
ELLENES PROPAGANDA
ÜGYE A BUDAPESTI KÉPVI-
SÉLŐHÁZBAN

(BUDAPEST.) A képviselőházban Rácz Kálmán interpellált a külföldi

magyarellenés propagandáról és megállapította, hogy Ausztria visszacsatolása óta különösen kiéleződött külföldön a magyar- és németellenes propaganda, amelynek fő jelszava, hogy Németország fogja majd bekebelezni Magyarországot, amely ellen harcolni kell. Benes és társai éles harcot folytatnak Magyarországgal ellen és ezt nem ellensúlyozzák. Benesék fegyveres alakulatokat is szerveznek. Rácz azt állította, hogy az egyik nyugati országban hatezer főnyi magyar emigránsból álló légió alakult. Az Egyesült Államokban és Kanadában hasonló szervezkedés folyik. Ezután Lajos Iván ismeretes németellenes könyvével foglalkozott és hihetetlennek mondotta, hogy ez a könyv Magyarországon hat héttig lehetett forgalomba, hatvanezres példányszámot érhetett el és csak azután kobozták el a hatóságok.

NAGY PREMIER KEDDTŐL A
ITALIA MOZGÓBAN

A szezon szenzációja.

A legmonumentálisabb filmremek.

ATLANTIS

MINDKÉT RÉSZ EGYSZERRE EGY HELYÉRE!

Előadások: 3, 6 és fél 10 órakor.

Japán és Amerika ellentétei

(LONDON.) Garver az Observer hasábjain cikket írt a szovjettal való meg egyezés kilátásairól, Roosevelt amerikai államfő újabb szerepéről és a japán-amerikai kereskedelmi szerződés felmondásáról. Garvin szerint

a szerződés felmondása London szempontjából kétségtelenül nagy-jelentőségű esemény. Nagybritánia távolkeleti helyzetét fel tétlenül megajvitja Angliának a világ-béke szempontjából arra kell törekednie, hogy Washington és London között minél szorosabb együttműködés jöjjön létre. A francia és amerikai sajtó ugyan csak igen nagy jelentőséget tulajdonít ennek az egyezménynek, amely az Egyesült Államok és a demokratikus hatalmak érzelmi együttműködésének újabb jelentős bizonyossága. A francia lapok szerint most már Londonnak könnyebben lehet ellenállania a Tokió részéről újban előterjesztett pénzügyi követeléseknek, a kínai dollár forgalomból való ki vonása tekintetében. A Domei ügynökség szerint Japán közvéleménye hidegvérrel fogadja ezt az eseményt és Tokió a tengelyhatalmak támogatásával megtalálja a megfelelő ellenlépések útját.

ARAB BANDÁK BETÜRTÉK
TRANSJORDÁNIÁBA

(AMAN.) (Rador.) Négyszáz arab ter

roristából álló felfegyverzett banda szombaton éjszaka behatolt Transjordánia területére. Klup pasa, a transjordániai csapatok parancsnoka azonnal a veszélyeztetett vidékre ment, hogy fegyverre a harcot a terroristákkal szemben. Ez az első eset, hogy ilyen nagyszámú arab terrorista banda mer nyíltan fellépni a Jordán folyó tulsó partján. A helyzetet komolyan foglalkoztatja a hivatalos körök. Abdullah emir a jelentés vétele után azonnal visszatért Aménba.

HITLER ÉS RIBBENTROP
MEGBESZÉLÉSEI

(VARSO.) (Rador.) A Pat ügynökség jelenti: A Gazeta Polska berlini levele zójje szerint Hitler és Ribbentrop Berlinben történt legutóbbi váratlan megbeszéléseinek nagy jelentőséget kell tulajdonítani. A tudósítás szerint a megbeszéléseken, amelyek két napig tartottak, az utóbbi nemzetközi eseményeket vitatták meg. Hitler állítólag meglepete volna az angol-japán meg egyezés lehetőségére, ugyanakkor pedig a japán-amerikai egyezmény felmondása.

A jelen helyzetben. Japán tulságosan el van foglalva saját helyzetével és így a tengelyhatalmak adott esetben nem nagyon számíthatnának Tokió támogatására.

Megtárgyalták ezután Danzig kérdését is, ahol a tudósítás szerint állítólag Berlin mintha az utóbbi időben engedékenyebb magatartást kezdene tanúsítani. A tudósítás állítása mindenesetre komoly megerősítést igényel.

A FRANCIAORSZÁGI KIVÉ-
TELES INTÉZKEDÉSEK

(PÁRIS.) (Rador.) A sajtó behatóan foglalkozik az újabb kivételes intézkedésekkel, amelyek között a hazaárulási bűncselekmények halálbüntetéssel való sújtása és az állambiztonság fokozott védelme szerepelnek. Ugyanakkor megírják, hogy a kormány a születések számának fokozására a gyermekes családokat messzemenő támogatásban akarja részesíteni.

és erre vonatkozóan jelentős összegeket irányzott elő. Ezenkívül megadóztatják a nőtlenekeket, az elváltakat, a gyermektelen családokat, ugynevezett gyermektelenségi adóval, amely a sokgyermekes családok megsegítésének céljait szolgálja.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(LONDON.) Angol lapok szerint az ir köztársasági mozgalom cselekményeit külföldről támogatják és erre vonatkozóan adatok jutottak volna a kormány birtokába. Többek között a mozgalom Berlinből és más külföldi városokból kapott volna jelentős pénzügyi támogatásokat. A terrormozgalom letörésére egyébként teljes erővel folyik a hatósági akció.

(BUDAPEST.) A magyar kormány nem adott engedélyt egy új vasárnap reggeli nemzeti szocialista nyilaskeresztes újság megindítására.

(MORAVSZKA-OSZTRAVA.) Törvényrendelet készül, amely szerint azok a cseh állampolgárok, akik külföldön a szlovák államról valótlon híreket terjesztenek, elvesztik a szlovák állampolgárságukat.

(PÁRIS.) A francia kormány új rádióleadót létesít Algirban, amely közvetlen összeköttetésben lesz Páris-sal és a kormány állam- és rendbiztonsági intézkedéseit fogja elsősorban a gyarmat-lakosság felé közvetíteni.

(MADRID.) Kormányrendelet folytán az összes 18—50 éves lakosok évente 15 napi személyes és köteles szolgálattal tartoznak végezni az ország újjáépítési munkájánál. A napi munka pénzben is megváltható. Egy munkanap értéke így 25 peseta lesz.

Az álcázás kézikönyve

(LONDON.) „Most, hogy a kormány kiadta az álcázás (camouflage) kézikönyvét, ismét felmerült ez a szó, mely a világháborúban sokat szerepelt. A franciák gyártották a „camouflet”-ből, melynek egyik jelentése: füstgomolyag és a franciák alkalmazták is először nagy arányokban. Azok a kísérletek, amelyek az ellenségnek álcázással való megtévesztésére irányulnak, visszanyulnak a legendás történelembe, de a megfigyelő állomások, ágyuk, fontos épületek s később hajók rendszeres álcázását francia művészek kezdték 1914 vége felé. Az ő sikerük következtében létesítették a brit álcázó szolgálatot 1916-ban s nemsokára a legtöbb hadviselő ország művészei szorgalmasan dolgozták ki a rendkívül fontos védekezési mód fő elveit. Ezek az elvek természetesen főként abban állanak, hogy a védett tárgyat úgy álcázzuk el, hogy bizonyos távolságokból nézve beolvadjon környezetébe, vagy pedig úgy torzítsuk el az ábrázatát, hogy valódi természetét ne lehessen megállapítani. Minthogy az ilyen kezelésnek gyakran az a hatása, hogy közelről még feltűnőbbé teszi a tárgyat, eleinte a közönség is, a kormány is kételkedett az új művészet érdekében. Különösen az admirálisnak voltak kétségei, hogy hajókat el lehetne álcázni. A dolog mégis sikerült s a hajóknak a nagyságát is, az irányát is elálcázták, úgy, hogy a háború vége felé az ántánthak már 4000 kereskedelmi hajó járt álcázva a tengeren. A légi védelem erősen növelte a camouflage értékét és az új kézikönyvnek, mely a legújabb tapasztalatokról számol be, rendkívüli értéke van.”

Költözködik a híres greenwichi
csillagvizsgáló

(LONDON.) Greenwich neve csillagvizsgálójáról híres. Greenwichnek és a csillagászatnak a neve összeforrt a művelt emberek gondolkodásában; de a közeljövőben a csillagászat minden valószínűség szerint otthagyja Greenwichet s a csillagászok városa ismét közönséges londonkörnyéki kisvárossá válik.

Dr. H. Spencer Jones királyi csillagász az Admirálisshoz intézett jelentésében — a csillagvizsgáló az Admirális felügyelete alatt áll — azt írja, hogy Greenwich már nem megfelelő hely a csillagvizsgáló számára. London közelsége egyre jobban akadályozza a tudományos munkát. A város fényei, a gyárkémények, melyeknek füstje ködszerűen vonja be az eget, a vonatok és a villamosok akadályozzák a megfigyelést, károsan befolyásolják a kényes műszereket. A királyi csillagász olyan helyre akarja átszállítani a csillagvizsgálót, ahol éjszaka valóban sötét van, ahol nincs köd, vonat és villamos.

A greenwichi csillagvizsgáló elköltöztetésének problémája nem új keletű.

Már 1906-ban felmerült, amikor egy közeli gyár elektromos gépei zavarták a csillagvizsgáló működését. Akkor közbelépett a londoni megyei tanács és a gyárat úgy rendezték át, hogy a csillagvizsgálót ne zavarja többé. Greenwich uccáit tompított fényű lámpákkal világítják éjszaka, a csillagvizsgáló közvetlen közelében villamos sem járhat; a környék egyre fokozódó iparosodása és elektrifikálása azonban mégis alkalmatlanná teszi már Greenwichet a csillagvizsgálásra. Greenwich levegőjét megfertőzték az ipari üzemek s a füst és korom elhomályosítja a csillagvizsgáló végtelenül finom és kényes tükréit.

Valószínű, hogy a királyi csillagász kívánságát teljesíteni fogják és az Admirális elrendeli, hogy máshová vigyék a csillagvizsgálót. Tudvalevőleg Greenwich határozza meg a pontos európai időt és Greenwichen fut keresztül az első délkör. Szakkörökben úgy tudják, hogy a délkör nem fog „elköltözni” Greenwichből a csillagvizsgálóval.

Reuter jelenti:

(NÁPOLY.) A mysorei trónörökös feleségével, fiával, valamint 50 tagu udvartartásával Nápolyba érkezett.

(JERUZSÁLEM.) A haifai katonai törvényszék 5 arabot ítélte halálra és 8-at életfogytiglani fegyházra.

(MARIENBAD.) A német kormány nyaraltatási akciója során 300 gyermeket hoztak Marienbadba.

(BERLIN.) A német bombavető raj 3 gépe 2000 kilométeren 1000 kilogrammu megterheléssel 501 kilométeres órátlaggal új gyorsasági világrekordot teremtett meg.

(JERUZSÁLEM.) Názáreth közelében egy zsidókkal telt autóbusz aknára futott, amely felrobbant. 2 ember súlyosan, 8 könnyebben megsebesült.

(NEW DELHI.) Davil, Rasmah és Tahl környékén heves összecsapások történtek a bennszülöttek és a brit karhatalmi csapatok között.

(ALGIR.) A gázrobbanás halálos áldozatainak száma 19-re emelkedett. Még 16 sebesült állapota életveszélyes.

(SPEZIA.) A speziai kikötőben az olasz haditengerészet egy új eszközt próbált ki a búvárszád katasztrófák megakadályozására.

(BORDEAUX.) Bordeauxban tegnap vilámcseppek következtek az összes repülő támadást jelző szírnél megsebesültek, ami a lakosság körében élénk riadalmat keltett.

(BRÜSSZEL.) III. Lipót belga király jelemlésében tegnap leplezték le a 40 méter magas „Albert” szobrot, amely az elhunyt uralkodónak, I. Albertnek, III. Lipót édesapjának emlékére készült.

(LONDON.) Tegnap 6 vezető ír szélsőséges toloncoltak ki Anglia területéről. A rendőrség megakadályozta, hogy eltávolításuk nyilvánosság előtt történjék meg.

(PÁRIS.) A Matin szerint a francia rendőrség ebben az évben már több ezer esetben folytatott vizsgálatot kémkedési ügyekben és ezek közül 236 izben eredményesen.

(UNGVÁR.) Dr. Perényi Zsigmond, Kárpátia kormányzója tegnap hosszabb körutrá indult a magyarországi területeken.

(BOULOGNE.) Egy 5 gépből álló repülőraj egyik repülőgépe tegnap gyakorlatozás közben lezuhant és kigyulladt. Miután a repülő egy autópark közelében esett le, több autó is meggyulladt és elégett.

(WASHINGTON.) Lepkenek, a három év óta keresett gangster vezérnek a vérdíját a rendőrség 5 ezer dollárról 25 ezerre emelte fel, mert üldözése évente több, mint 300 ezer dollárba kerül az államnak. A sajtó szerint elfogására még így sincs sok remény.

(INNSBRUCK.) A hatóságok letartóztattak egy csempésztársaságot, amelynek egy tagja 400 ezer márkát és egy 15 ezer márkát érő bélyeggyűjteményt akart Svájcba átvinni.

(CASSEL.) A Zeppelin léghajó tegnap Casselben tett látogatást, majd zökkenésmentes ut után visszatért Frankfurt am maini hangárjába.

(BURGOS.) Queipo de Llano tábornok, akit a generalissimus Buenos Airesbe vezetett ki spanyol követnek, augusztus másodikán fog utat indulni új állomásra.

(LONDON.) A brit fővárosban tovább folynak a letartóztatások és összeírások. Újabb merényletről a késő éjjeli órákig nem érkezett jelentés.

(LONDON.) Augusztus 8-10-én nagy sötétségi, illetve elsötétítési gyakorlatokat fognak tartani Nagybritánia területén.

(MOSZKVA.) Holzulo orosz légi vezérkari főnök 3 tisztárságában repülőgéppel együtt lezuhant és szörnyen halt. A sajtó részvételteljes hangon emlékezik meg a nagyképességű tisztnek szerencsétlen kimenetelű balesetéről.

— Augusztus 15-ig meghosszabbították a zsidó kereskedelmi és iparkamarai tagok állampolgársági igazolási határidejét. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara augusztus 15-éig meghosszabbította a zsidó cégtulajdonosok, igazgatósági tagok és cégjegyzők állampolgársági igazolásának határidejét.

— A negyedik kerületi rendőrség felhívása. A negyedik kerületi rendőrség felhívja a kerülethez tartozó minden azon személyeket, akikről a hadsereg céljaira különféle tárgyakat és lovakat rekviráltak, hogy a rekvirált tárgyak ellenében kiadott bonok átvétele céljából azonnal jelentkezzenek a kerületnél.

Augusztus 1-én tárgyalások kezdődnek a polgármester és a Rapid-szindikátus között az autóbushközlekedés ügyében

Amlkról üdvös lenne tárgyalni a holnapi megbeszéléseken

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megbízható forrásból arról értesültünk, hogy augusztus elsején, kedden délután dr. Bornemisa polgármesternél fontos megbeszélések lesznek a városi autóbushközlekedés ügyében. A Rapid-szindikátus három megbízottja jelenik meg a polgármesternél, hogy az autóbushjáratokra vonatkozó kérdéseket tárgyalják. A város közönségének osztatlan érdeklődése kíséri ezeket a tárgyalásokat. Szükséges lenne, hogy ezeken a tárgyalásokon a többiek között a viteldijak ügyét is tárgyalás alá vegyék. A jelenlegi helyzet ugyanis az, hogy maga a Rapid-szindikátus két csoportja sem egységes a jegyárak kérdésében. A második csoport ugyanis több, mint egy éve bevezette a nettóérti jegyet, amelyért 10 lejt számít, míg az első csoport ezt a jegyet nem fogadja el és a saját kocsijain a teljes menet és jövet díját számítja fel, amely 14 és 16 lej között váltakozik. Különösen sok panasz merül fel a közönség részéről azokban az esetekben, amikor egy és ugyanazon vonalon az első és a második csoport kocsijai vegyesen közlekednek. Ilyenkor ugyanis a második csoport által kibocsátott 10 lejes tértijeggyel a gyanútlan utas felszáll az első csoport kocsijaira, ezek pedig, miután ezt a jegyet nem fogadják el, ismét megváltatják a teljes jegyet. Ezáltal az utas nem csak hogy nem részesült semmi kedvezményben, de még súlyosan károsodik is, mert kénytelen megfizetni másodszor is a jegy árát.

Másik súlyos panasza az utazó közönségnek az, hogy a második csoport a hosszabb utaskaszoknál a végállomáshoz szülő jegyekért 7 lejt számít, míg ugyanezen az útvonalon az első csoport már 8 lejes viteldíjat követel. Naponta számtalan kinos eset játszódik le ezek miatt a kocsikon, szükségszerű lenne tehát a keddi tárgyalásokon ezt a kérdést is tárgyalni. Nem beszélve az ugynevezett szakaszjegyekről, ahol az egyes szakaszmegállítókat ugyancsak revizió alá kellene venni, mert egyes szakaszhatárokat úgy állapították meg, hogy alig két rövid megálló közötti távolság már szakaszhatárt jelent és így a 3 lejes

jeggyel utazó közönség csak egész rövid távolságot tehet meg az ilyen jegyekkel.

De szóvá kell tennünk az ujonnan megállapított megálló-helyek ügyét is. A Motilor-utról a Főter felé haladó autóbushok ugyanis az új rendszer szerint megkerülik a P.Uniriin levő hírlapárusító kioszkot és éles kanyarodással a Layda-cukrászda előtt állanak meg. A kanyarulatnál levő kioszk eltakarja a sofőr elől különösen a baloldali utasakat és így a kocsivezető nem láthatja, ha baloldaltól esetleg egy másik jármű közeledik feléje. Így az állandó szerencsétlenségek lehetősége áll fenn ennél a kanyarulatnál. Feltétlenül szükséges lenne erre a veszélyes pontra egy Stopp-készülékkel ellátott közlekedési rendőr beállítása, aki a most már hatalmas forgalmu és közlekedési csomóponttá vált Layda-cukrászda előtti területen a forgalmat szabályozza.

Végül fel kell említenünk az egyes végállomásoknál tapasztalt rendszertelenségeket. Számtalanszor panasztáltak nekünk, hogy a különböző végállomásokon a kocsik nem indulnak pontosan a beérkezés sorrendjében, hanem két-három kocsi összetorlódik és így vesztve huzamosabb ideig ezeken az állomásokon. Azután pedig a legrövidebb időközökben egymás után utnak indulnak, úgy, hogy a több kocsiból végül egyszerre egy sem marad az illető végállomáson.

Örömmel látjuk, hogy egy ilyen nagy város közlekedésének ügye végül is felkeltette az érdekeltek figyelmét és a kedden meginduló személyes tárgyalások valószínűleg több eredménnyel fognak végződni, mint az évek óta folyó különböző hatósági levelezések. Ezek ugyanis meglehetősen nehézkesek és az érdekeltek sem tudják olyan gyorsan és hathatósan kicserélni véleményüket, mint az ilyen személyes tárgyalásokon. Eppen ezért remélhető, hogy ezek a tárgyalások megfelelő eredménnyel végződnek és így az utazó közönség, mint az autóbush-társaság szempontjából megfelelő eredménnyel is végződnek.

Miért világhíres a Reuter-iroda?

(LONDON.) Nemrég avatták fel a Fleet Street-en a Reuter Iroda 9 emeletes új székházát, amelynek berendezésénél a technika minden modern vívmányát értékesítették. A világszerte ismert hírszolgálati ügynökség, amely közel százévtől, idáig hat izben változtatott székházát és minden egyes költözése egy-egy újabb állomást jelentett fejlődésében.

Alapítója, a kasseli születésű Reuter Julius, akit később a szász-köbörgóthai herceg bárói rangra emelt, a vállalatot eredetileg Aachenben szervezte meg és csak később telepítette át Londonba. Fiatal banktisztviselő volt ez időtájt és a vállalat megalapításánál az a cél vezette, hogy meggyorsítsa az üzleti életben már akkor is nagy szerepet játszó tőzsdei jegyzések továbbítását. A párisi táviró-vonalnak ebben az időben Brüsszelben volt a végállomása. Aachenben pedig a német táviróhálózatnak volt a kiindulópontja. Reuternek ez a gondolata támadt, hogy postagyalombokat járat Brüsszel és Aachen között. Akisérlet be is vált és ezen a módon sikerült minden versenytársat megelőzve továbbítani a párisi tőzsdei jegyzéseket a német nagyvárosokba.

Az első iroda

Első londoni irodáját, amely még

egyetlen kis szoba volt Reuter 1851-ben rendezte be magának a londoni tőzsde épületében. Közben felvette az angol állampolgárságot és az évek folyamán mind nagyobb arányokban építette ki vállalatát, amely főleg az 1870-i porosz-francia háború után indult hatalmas fejlődésnek. Az ismételt költözések során az ügynökség különösen az Old Jewry utcában székelt sokáig, ahol valószínűleg dicensi légkör vette körül. A háború után a Themze partjára költözött, de a folytonos fejlesztés következtében az utóbbi években itteni palotája is szűknek bizonyult. Ujabbban a Reuter-társulat a Press Association vállaltal; az első ügynökség a világhírszolgálatot látja el, a második az angol belső hírszolgálatot.

Boszorkányos gyorsasággal

A Reuter mostani vezetője, Sir Roderick Jones, a vállalat régi hagyományaihoz híven, igen nagy súlyt vet a szolgálat gyorsaságának biztosítására. A technika fejlődésével és minden újításnak haladéktalan bekapcsolásával a Reuter ma már szinte boszorkányos gyorsasággal ért el a hírek továbbításában. Egyetlen példa elég ennek megvilágítására: a newyorki tőzsdejegyzések a londoni központ közvetítésével kihirdetésük után egy perccel már Bom-

bay-ben vannak. A mai időkben természetesen a versenytársak is fejlettebb eszközökkel rendelkezhetnek és csak órákkal, vagy percekkel maradnak el a Reuter mögött. Régebben ez másképp volt. A bur háború idején például a Reuter az ostromlott Mafeking felszabadításának hírért, amely mámoros újongással töltötte el Angliát, két nappal előbb közölte, mint versenytársai. Lincoln Ábrahám amerikai elnök meggyilkolásakor kereken egy héttel előzte meg a többi hírszolgálati vállalatot.

A másik két főszempont, amely a Reuter hírszolgálatában nyomatékosan érvényesült, a megbízhatóság és a pártatlanság. Ezeknek köszönheti a Reuter azt a pártatlan tekintélyt, amely ma világszerte övezi. A félhivatalos ügynökségek közvetítésével, amelyek szövetséges viszonyban állanak vele, a Reuter hírei az egész világon minden-hova eljutnak. Ezeknek az ügynökségeknek a képviselői külön dolgozószobával rendelkeznek a Reuter új központi székházában és a Reuter irányát közvetlenül innen juttatják el a világ minden részébe.

Ünnepélyes keretek között megkezdődtek az abritusi tudományos ásatások

(BUCURESTI.) (Rador.) Bufoiu nemzetgazdasági miniszter tegnap a nagy-szebeni ipari kiállítás megnyitását vett részt. Ugyanakkor jelentik: hogy a földművelésügyi minisztérium a mezőgazdasági kamarák átszervezésére vonatkozó törvényjavaslatot készít. Azt a ter- vet, hogy az egyes tartományok részére külön mezőgazdasági kamarát létesítse nek, elvetették.

AZ ABRITUSI ÁSATÁSOK

(BUCURESTI.) (Rador.) Konstancából jelentik: Tegnap ünnepélyes keretek között kezdődtek meg a tudományos jellegű ásatások Abritusban, mely egyike volt a római légió főtábor-helyeinek és a Colatis (Mangalia) és Du rotorum (Silistra) közötti útvonalon, valamint a Dionisopolis (Balcic) és Bizon (Cavarna) közötti felé vivő útvonal szempontjából igen nagyjelentőségű volt. A tudományos ásatásoktól nagyjele ntőségű eredményeket várnak. Az ünnepségeken megjelentek Konstanca, Caliacra és Durostom megyék NUF gárdái, az országorszervezetek, a hatóságok, N. Ottescu királyi helytartóval az élükön. Az ideérkezett P. Cornateanu földművelésügyi miniszter és kísérete, továbbá a vendégként megjelenő polgári és katonai hatóságokat diszkapu és nagy ünnepségek fogadták. A bel- és külföldi sajtó képviselői is nagy számmal jelentek meg. Az ünnepi beszédet Ottescu királyi helytartó és Carla Lambrino egyetemi tanár tartották, akik méltatták az Abritusban most megkezdődő ásatások nagy tudományos jelentőségét.

— Sétarepülés Kolozsvár felett. Kellemes meglepetésben részesítette vasárnap a repülés híveit a LARES polgári repülő-társaság. A kolozsvári polgári légikikötő parancsnokságával történt megbeszélés értelmében egy a legkorszerűbben felszerelt és minden kényes izlést kielégítő kétmotóros Lockheed Elektra gyártmányu, husz személyt magába fogadó repülőgépet bocsátott a repülőparancsnokság rendelkezésére, hogy azon megfelelően mérsékelt árak mellett propaganda-repülést rendezzen Kolozsvár felett. A kora reggeli órákban már százak álldogáltak a polgári légi kikötő szomszédai helyisége előtt és várták a felszállást. Nem sokára kivontatták a hatalmas, csillogó gépet és félórás időközökben lassankint sorra került mindenki és felszállt a sétarepülésre a város felett. A hatalmas gép, melyre minden utja alkalmával tizezren figyeltek, három kört írt le a város felett, majd leszállt, hogy újabb utasokat vegyen fel. A polgári repülő-társaságnak ez a propaganda-ötlete a legnagyobb sikert és elismerést aratta. Mindazon, akik abban a boldogságban részesültek, hogy felszállhattak, meleg köszönetet mondtak Iosipescu légikikötő parancsnoknak, akinek fáradozása lehetővé tette, hogy hacsak egy napra is, de munkába álljon Kolozsvár ege felett a légi taxaméter.

TESTEZÉS

Ujpesté a Középeurópai Kupa!

Szívek és idegek csatájában döntetlenül végződött a magyar KK-döntő! Ferencváros - Ujpest 2:2 (2:0)

(BUDAPEST.) A magyar labdarúgás di-
cső történetének örökre emlékeztető szin-
játéka játszódott le vasárnap délután az
ujpesti stadionban: a magyar Középeuró-
pai Kupa döntő. Két nagy ellenfél, a Fe-
rencváros és az Ujpest került szembe egy-
mással, hogy megvívjon az értékes nemzeti
közeli serleg birtokáért. A harc igen ke-
mény, de mindvégig lovas volt. A szí-
vek és idegek csatáztak 15 ezer főnyi kö-
zönség előtt, melynek sorában ott voltak
a magyar közélet kitünőségei, valamint a
KK-bizottság tagjai is. A mérkőzés 2:2
(2:0) arányban döntetlenül végződött, s
minthogy az első találkozón az ujpesztiek
4:1 arányban győztek, a kupa ezévi vé-
dői lettek.

Az első félidőben a ferencvárosiak vol-

tak fölényben. Huszáros vágtában ostro-
molták az Ujpest kapuját. Ennek eredmé-
nyeként született meg a vezető gól: a 15.
percben Toldi élesen kapura fejtett, a gól-
ba tartó labdát Fekete kézzel érintette, mi-
re az olasz Dattilo 11-est ítélt. A büntető-
rúgásból Kiszely juttatta vezetéshez a Fe-
rencvárost. A góla az Ujpest erőlyei ellen
offenzívával felelt, de a ferencvárosi vé-
dők visszaverték a támadást. A 28. per-
ben Bíró II. leszaladt, ívelt beadását Ki-
szely süvítő lövéssel juttatta az Ujpest ka-
pujába. A félidő végéig szédületes iramot
diktált a két csapat, de az eredmény nem
változott meg.

A második félidő elején az Ujpest elszán-
tan attakirozza a ferencvárosiak kapuját.
A 10. percben Kocsis beadásából Ádám

2:1-re alakította az eredményt. Ezután el-
lanyhult a játék. A játékosokon kiütközött
a fáradtság. Az utolsó negyedórán min-
dent elsőprő hajrában az Ujpest Balogh
révén megszerezte az egyenlítést.

A mérkőzés végén Pelikan, a KK-bizott-
ság cseh tagja ünnepélyesen átnyújtotta
az Ujpestnek a Középeurópai Kupát, mi-
közben a zenekar a Himnuszot játszotta.
Az ünnepélyes aktus után a közönség vál-
lain vitte ki az ujpesti játékosokat, akik
megérdemelten jutottak az értékes vándor
serleg birtokába. Jobb, kiegyensúlyozot-
tabb, modern elgondolása futballt játszo-
tak. A Ferencváros a tegnapi mérkőzésen
messze elmaradt attól a formától, mellyel
kivívhatta volna a győzelmet.

Remek eredmények a finn-svéd atléta-
viadalon. Stockholmból jelentik: A finn-
svéd atlétikai verseny remek eredménye-
ket hozott. A legnagyobb küzdelem az
5000 méteres síkfutásban volt, amelyben
Mäki ismét kitűnő időt futott. A verseny
győztesei: 400 m gát: Storskrubb finn
53.4 mp Finn csucs. távolugrás Simola
finn 717 cm, súlylökés: Bärland finn
15.82 m, 100 m: Savolainen finn 10.7 mp,
800 m: Andersson svéd 1 p 52.2 mp, ma-
gasugrás: Kalima finn 196 cm, kalapácsve-
tés: Veirilä finn 54.28 m, 5000 m: Mäki
finn 14 p 17.8 mp, 4x100 m váltó Svédor-
szág 42.2 mp.

Csucsformában a magyar gyorsuszo vál-
tósapat. Budapestről jelentik: A küszöbön
álló magyar-francia uszómérkőzésre teg-
nap a Magyar Uszó Szövetség próbauszást
rendezett a 200 méteres gyorsuszásban és
ennek eredménye alapján állította össze a
4x200 m-es gyorsváltó csapatot. Eredmény
a következő volt: 1. Tátoš 2 p 13 mp, 2. Ele-
méri 2 p 18.6 mp, 3. Angyal 2 p 19.6 mp,
4. Gróf 2 p 20.8 mp. A négy uszó összesí-
tett ideje 9 p 17 mp, ami igen jó teljesí-
mény. A próbauszás alapján a franciák el-
len Tátoš Eleméri, Angyal és Gróf uszab
a magyar váltócsapatban.

114 játékos a brassói ifjúsági labdarúgó
táborban. Bukarestből jelentik: Magyar
mintára a román labdarúgószövetség is
edzőtábort létesít az ifjúsági játékosok ne-
velésére. Az ifjúsági játékosok első tábo-
rozása augusztus elején kezdődik Brassó-
ban, amelyre 114 játékos kapott meghívót.
A kisebbségi egyesületek játékosai közül
egy-egy csapatot hívtak meg az edzőtáborba. Ke-
lozsvárról a következő játékosok vesznek
részt a több hétig tartó táborozáson: Ma-
rian Bazil, Boros A., Bocov E., Cornea,
Pop Gr., Albu E. Joja, Câmpenean, Stoian,
Coman és Pascu.

Nagyszerű győzelme a lengyelek
felett. Budapestről jelentik: A Margit-szi-
geti Duna-ágban vasárnap bonyolították
le a magyar-lengyel evezősmérkőzést,
amelyet a magyarok nyertek meg 6:3 pont
arányban. Hét versenyszám közül a ma-
gyar evezősök négy számban, közöttük a
nyolcasban is, győztek.

Csaplár és Várszegi győzött Berlinben.
Berlinből jelentik: A vasárnapi nemzetkö-
zi atlétikai versenyen a magyar atléták
részben kitűnően, részben gyengén szere-
peltek. A 10 ezer méteres síkfutásban Csap-
lár 31 p 24.9 mp-el győzött, gerelyvetésben
Várszegi 70.78 m-es nagyszerű eredménnyel
verekedte ki az elsőseget. Rudugrásban
Zsuffka 390 cm-el hatodik, távolugrásban
Gyuricza 715 cm-el ötödik, diszkoszvetés-
ben Kulitz 48.48 m-el negyedik, 1500
m-en Szabó Miklós 4 p 08 mp-es gyenge
idővel hetedik helyen végzett.

OLASZORSZÁG—Magyarország 6:0.
Triestben folyt le a két ország teniszmér-
kőzése, amely az olaszok fölényes győzel-
mével végződött.

Rádió

KEDD, augusztus 1.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Leme-
zek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hi-
rek. 14.30: Lemezek. 15: Hírek. 16.45: Elő-
adás. 19.17: Lemezek. 20.15: Román zene.
20.30: Szimfonikus hangverseny, Wagner-
zene. 22.15: Táncczene. 22.30: Operettzene.
23.15: Hangverseny közvetítés.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek,
étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. —
13.10: Cigányzene, közben hírek. 13.10:
Zongorasám. 13.40: Képek Arad történe-
téből. 19.10: Szalonzenekar. Hírek. 20.25:
Előadás, majd Komjáthy Aladár versei. —
21.35: Az én rádió műsorom. VII. 22.40:
Hírek, majd hanglemezek. 24: Cigányzene.
1.05: Hírek.

Budapest II. 19.15: Magyar—orosz mű-
sor, utána mezőgazdasági felőra. 20.30: Elő-
adás, hírek. 21.20: Énekszármok, majd fel-
olvasás. 22.15: Cigányzene.

— Ellátják parasztfonállal Kolozs-
megye lakosságát. Kolozsmegye lakos-
ságának parasztfonállal való ellátása
érdekében Manole Enescu ezredes me-
gyefőnök közbenjárta a szövetkezeti köz-
pontnál. A megyefőnök kérte, hogy a
kolozsmegyei szövetkezetek szövö-
és parasztfonállal való ellátását biztosít-
sák.

— 15 milliárd frank hiányzik. Páris-
ból jelentik: A nagyarányú francia fegy-
verkezés költségeinek fedezésére még
15 milliárd frank hiányzik. A kormány
ezt az összeget úgy akarja előteremte-
ni, hogy egyszázalékos forgalmi pótdó-
vetett ki. A franciák tehát minden vá-
sárlásuknál kiadásuk egy százalékát a
hadsergnek adják. A francia főváros-
ban különben lázas munka folyik a lég-
védelem tökéletesítésére. A nyilvános
parkok valóságos csataterrekhez hason-
litanak, mert mindenféle légvédelmi
árkok szaggatott vonalait látszanak.

Poppné Zisovits Lenke Kolozsvár hölgy-teniszbajnoka

(KOLOZSVÁR.) A rekkenő hőség elle-
nére, vasárnap is nagyszámú és előkelő kö-
zönség gyönyörködte végig a KAC tenisz
versenyét. A KKE-pálya lelátóin a közön-
ség lelkesen megtapsolta a kitűnő játékot
nyújtó versenyzőket elsősorban a hölgye-
ket, akik szint, eleveenséget jelentettek.

A vasárnapi versenyek során három
számban dönt el az elsőség, illetve
Kolozsvár bajnokságának kérdése.
A férfi párost a Pusztay—Dóczy kettős, a
női egyest Poppné Zisovits Lenke nyer-
te, míg a női párosban a Poppné—Liszka
kettős győzött a Lám—Haas kettőssel
szemben.

Női egyes Kolozsvár bajnoka: Poppné
Zisovits Lenke NAC, 2 Liszka Mancsi NSE
3 Gáll Éva KAC és Radóné Haggibbor.

Döntő: 6:3, 6:0.

Férfi páros Kolozsvár bajnoka: Pusztay-
Dóczy TC, 2. Erős Doherty—Grünwald
Makkabi, 3. Gábor—Kosmóvics Déva és
Bogdanovici TC Jasi—Ovici Makkabi.

Döntő: 5:7, 6:3, 12:10.

Női páros Kolozsvár bajnoka Poppné
NAC—Liszka NSE, 2 Lám Ily—Haas KAC,
3 Gáll—Kenderessy KAC, Radóné—Swartz
Klári Haggibbor. A bájos Lám Ily, a ko-
lozsvári urítársaságok ünnepelt tagja, a
versenyírítván is nagy sikert aratott, gye-
ge partnere miatt azonban a büszke baj-
nok címet nem tudta megszerezni.

Döntő: 6:2, 6:1.

A verseny hátralévő számait ma feje-
zik be.

Kemény ellenfelei voltak az olaszok a világbajnok magyar vízipóló- csapatnak

(AMSZTERDAM.) Doentichenben va-
sárnap került sor a Horthy Kupa kereté-
ben a magyar—olasz vízipólómérkőzésre.
Az olaszoknak a németek ellen szombaton
kivívott döntetlene nagy tekintélyt adott
s éppen ezért vasárnapi mérkőzésüket a
világbajnok magyar csapattal óriási ér-
deklődés előzte meg. Az olaszok meg is fe-
lelték a várakozásnak. Gyors, rajtaütésze-
rű játékuikkal megzavarták a magyar csa-
patot, amely csak nagy küzdelem után
tudta biztosítani a győzelmet 4:3 (1:1)

arányban. A magyar csapat góljait Né-
meth (2), Kislegi és Brandy dobták.

Belgium—Hollandia 5:3 (3:1).

Németország—Franciaország 5:2 (1:1).

A szombat-vasárnapi mérkőzések után
a Horthy Kupa állása ez:

1. Magyarország	2	2	—	—	8:4	4
2. Németország	2	1	1	—	7:4	3
3. Belgium	2	2	1	—	7:5	3
4. Olaszország	2	—	1	1	7:8	1
5. Franciaország	2	—	1	1	4:7	1
6. Hollandia	2	—	—	2	7:9	—

Vesztegetési botrány robbant ki a Mures - Gloria CFR minősítő mérkő- zés körül

(MAROSVÁSÁRHELY.) Mures—Gloria
CFR Galac 2:0 (2:0). 3500 néző, bíró: Xi-
fando. A két csapat minősítőmérkőzése kö-
rül kínos vesztegetési botrány robbant ki.
Most derült ki, hogy a két csapat első ta-
lálkozásán, amely az elmúlt vasárnap Ga-
lacon volt, s amelyen a Gloria CFR 4:1
arányban győzött, a galaciak 30 ezer lej-
jel vesztegették meg Várdait, a Mures ka-
pusát, hogy betegét jelentsen és ne álljon
ki a sorsdöntő mérkőzésre. Várdai csak 12
percig játszott és ekkor betegét jelentett.
A Mures ezután 10 emberrel játszva, el-
vesztette a mérkőzést. A vizsgálat súlyos
bizonyítékokat produkált a Gloria CFR
több vezetője ellen is, akiket a Mures fel-

jelentése alapján a rendőrség Várdayval
együtt letartóztatásba helyezett. A veszte-
getési botrányról a Mures jelentést tett a
román labdarúgószövetségnek, kérte az első
mérkőzés megsemmisítését. A második
mérkőzés egyébként botrány nélkül zaj-
lott le. A Mures kapuját Várday helyett
Szász, az egyik mezőnyjátékos védte. A
vásárhelyiek állandó fölényben voltak és
biztosan szerezték meg a győzelmet, amely
előreléthatólag a nemzeti bajnokságba va-
ló jutást fogja jelenteni. Mindkét gól az
első félidőben esett. Az első Incze II., a
másodikat Sinkó juttatta a hálóba. A 43.
percben a 'játékvezető kiállította Borso-
vetzkyt, a Mures játékosát.

Marosvásárhely uszói győztek az öt város versenyében

(MAROSVÁSÁRHELY.) Az MSE uszó-
versenyét, amelyen öt város uszói küzdöt-
tek a Savu Kupáért, vasárnap fejezték be.
A kétnapos versenyt és egyben a serleget
Marosvásárhely uszói nyerték el 143 pont-
tal, 2 Bukarest 98, 3 Temesvár 55, 4 Nagy-
szében 38, 5 Arad 6 ponttal. Kolozsvár
uszói nem indultak.

A verseny második napjának győztesei:
200 m gyors: Kelemen Marosvásárhely
2 p 31.2 mp.
200 m női mell: Perlaki Marosvásárhely
3 p 40.4 mp.

3x100 m vegyes: Marosvásárhely 3 p

50 mp.

4x100 m gyors: Temesvár 4 p 35.8 mp.

100 m női hát: Perlaki Marosvásárhely

1 p 44 mp.

400 m női gyors: Tamás Marosvásárhely

7 p 14 mp.

400 m gyors: Kelemen Marosvásárhely

5 p 58.6 mp.

Vízipóló: Marosvásárhely—Bukarest 6:1

(2:0).

Víforul Dacia Bukarest—MSE 2:1 (1:1).

Husz gólt dobott a KAC vívópólócsapata a kerületi bajnokságban!

(KOLOZSVÁR.) Kétnapos késéssel, szom-
baton indult meg a küzdelem a kerületi ví-
zipólóbajnokságért a Károly-park stadion
uszómedencéjében. A legjobb benyomást
a KAC csapata keltette, amely szombaton
és vasárnap összesen husz góllal terhelte
meg ellenfelei kapuját és alighanem az
idei bajnokság győztese lesz. A szombat-
vasárnapi eredmények:

KAC—KMSC 11:0 (4:0).

Napoca—Haggibbor 6:5 (4:0).

KAC—Haggibbor 9:0 (5:0).

Universitatea—KMSC 9:0 (5:0).

Hétből délután fél 7 órakor a KAC—
Universitatea rangadó, előtte 6 órakor a
Napoca—KMSC mérkőzés szerepel a baj-
noki műsoron.

Nem megy az Ujpest Bukarestbe. Bu-
dapestről jelentik: A Középeurópai Kupa
ujdonsült védőjét, az Ujpestet külföldről
valóságos elárasztották meghívásokkal.
Igy meghívták az Ujpestet Bukarestbe is
három mérkőzés lejátszására. A magyar
bajnok elhárította magától a meghíváso-
kat, mivel a csapatnak pihenőre van szük-
sége.

Hosszu nadrágot kapnak a játékezők.
Berlinből jelentik: Német labdarúgóközök
ben mozgalom indult meg, hogy a játéke-
zők a jövőben hosszú nadrágot viselje-
nek. A rövidnadragos játékezők jelen-
léte a pályán sokszor megzavarja a játéko-
sokat és ezért indult meg a reformmoz-
galom.

JUGOSZLÁVIA NYERTE A DAVIS
CUP EURÓPAI ZONADÖNTŐJÉT. Zá-
rából jelentik: Vasárnap befejezték a
jugoszláv—német Davis Cup európai zóna
döntőt. A jugoszlávok az utolsó versenyna-
pon megnyerték a két egyes játszmát és
óriási meglepetésre 3:2 arányban meg-
nyerték a mérkőzést és a Davis Cup dön-
tőjébe kerültek. A két utolsó mérkőzés
eredménye: Mitics—Göpfert 6:1, 6:2, 6:3.
Puncsecs—Henkel 10:2, 6:2, 6:2.

Álhírek korszaka

Eljövendő idők történetírója ezt a századot, vagy legalább is századunk e szakaszát a legtalálékosabban így jelölhetné meg: álhírek korszaka. Nem hiába rég bevált és jólismert diplomáciai és politikai fogás, esetleg okos sakkhuzás a különféle híreknek úgynevezett kísérleti légkömbök alakjában való feleresztése, mert minden hírnök megvan a maga lélektani hatása — és visszahatása. A lélekutazás tudománya nyugodtan nyithatna külön fejezetet a híradások lélektanának, hiszen azok a közmondások, hogy: Nem zörög a haraszt, ha nem fújja a szél... Csak rágalmazni, vakmerően, valami mindig megtapad belőle — és a többi rokon szólásmondások tulajdonképpen mélyreható nagy igazságokat rejtenek magukban.

Hazudni mindig sokkal könnyebb, mint az igazságot bebizonyítani. És sokan vannak, akik a hazugságoknak, az álhíreknek, a célzatos közléseknek nagyobb hitelt is tulajdonítanak, mint az igazság egyszerű, csak a meggyőződés erejétől fűtött, de bensőségesen tiszta megnyilatkozásainak. A hazugság, a propagandahír, a célzatos jelentés, az álhír mind mindig tetszetős alakban jelentkeznek és kitűnő feltálatásban kerül a közvélemény elé.

Mert tudni kell, hogy ezek a célzatos hírek mindig okos diplomaták fejéből, politikusok agyából, szerkesztőségi és távirati irodai szobákból szöknek a világra repülve. Szerzőik szellemileg alaposan felkészült legfeljebb lelkiismeretlen, üzleties szellemű, vagy könnyelmű jellemű emberek, akik tisztában vannak a tömegek lélektanával, tudják jól, hogy mivel lehet hatni az emberi lélekre és érzelmekre, ezért csillogó mondatok és szavak díszébe burkolva rejtik el a dolgok mögé a lényegét. Aztán olyan megvilágításba állítják a dolgokat, amely a maga hangulati, színes, érzelmi melegségével nemzeti, vagy egyéb szempontokból történt aláfestésével hatásosan csepegtetheti bele a szívekbe és a lelkekbe a hitelre-találás mérget. Cukrozva adják be az emberek szájába a valóság keserű pilulát, úgy, hogy aki ezeket a híreket és jelentéseket olvassa, gyakran vakon és fentartás nélkül esküdhetik is azokra, míg a rideg és tárgyilagos igazsággal még csak szembenézni sem hajlandó. A saját és szolgálatának csodálatos ütemű fejlődésében beteg irányu megnyilvánulás az a civilizációnak újabb jellegzetesen beteg tünete. És ez annál veszélyesebb, mert láthatatlan bacillusokkal terjed tovább a világban és hovatovább a propaganda-jellegű híradásoknak nagyobb és rendíthetetlen tekintélyt is vereszik ki a közvélemény előtt, mint a rideg szüksévszerűséggel, cifrázások és színezések nélkül jelentkező tárgyi igazság.

Az igazság ugyanis mindig csak abban az erős tudatban jelentkezik az emberek színe előtt, hogy belső ereje és tisztasága révén amúgy is feltétlenül megkapja a maga hitelét és tekintélyt. Ez azonban nem mindig van így. Eppen ez a korszak, amelynek lelki vívódása és vergődése, világnézeti harcai, nemzetiségi ellentétei, gyűlölködés-hulláma annyi sajátságosan beteg megnyilvánulást rejt magában, bizonyítja, hogy nem mindig az egyenes út a megközelítés. Azt a sok kanyargót, utvesztőt, megtévesztő fordulatot, szemkérdőztető szellemi akrobatikát, ügyes fogást, tetszetős beállítását, ötletes szervírozást, amelyet az álhírek önzönél látnak, nehezen tudja ellensúlyozni az igazság rendíthetetlen fehérsége, egyszerűsége és őszintesége.

Ugy is vannak az emberek az igazsággal, hogy azt jelképesen valami puritán magános és elkülönült személynek tekintik, aki könnyörtelenül kérdez és felel, vallat és ítéletet mond, míg az álhírek kellemes csevegő alakjában jelentkeznek, a fülünkbe süsögnak halk muzsikával ejtik meg a szívünket és a hangulatvilágítás érzékességével hatnak a szívre. Éles szemmel, tárgyilagos ítélkező képességgel rendelkező, a dolgok mélyére hatolni tudó egyéniségnek kell tehát lennie annak, aki tökéletesen el bír igazodni a hírek tikkasztó és fu-

Blücher marsall újból átvette a távolkeleti szovjet hadsereg vezetését

(RÓMA.) (Radio Press.) A Stefani ügynökség levelezője közli Rigából: Moszkvai jelentés szerint Blücher marsall újból visszanyerte a Kreml bizalmát és rövidesen ismét átveszi a távolkeleti szovjet hadsereg főparancsnokságát.

A híradás azért kelt feltűnést, mert Blücher marsallról már hosszú idő óta különböző hírek keringtek. Ezek tudni vélték, hogy a marsall teljesen elvesztette Sztalin és a legfelsőbb szovjetkörök bizalmát, sőt voltak olyan híradások is, hogy a marsall összeesküvés

vádja alá keveredett és emiatt halálra fogják ítélni. Bizonyos, hogy voltak kisebb ellentétek Blücher és a vezető szovjet politikusok között, úgy látszik azonban, hogy ezek az ellentétek teljesen elsimultak és a marsall most már ismét teljes mértékben élvezzi a Szovjet vezérkarának bizalmát.

A marsall egyébként igen kiváló katonai és megbízható az is jelenti, hogy a Szovjet nagy súlyt helyez arra, hogy távolkeleti haderejének értékét minél nagyobb mértékben fokozza.

Erdély tudományos jelentősége a nemzeti ujászületés korszakában

Erdély fővárosának egyeteme bezártá kapuit és tanárai, hallgatói nyári szabadságra mentek. Itt van az ideje, tehát annak, hogy röviden áttekintést adjunk annak a tudományos tevékenységnek mérleghelyzetéről, amelynek keretében a főiskolai oktatás munkája folyik és megvizsgálhatjuk annak feltételeit is. Elsősorban is meg kell jegyeznünk, hogy a szakmai előkészítés minden vonalon lényeges fejlődést mutat. Ebben az évben a vizsgálaton bukott diákok száma sokkal kisebb, mint eddig, az előző évhez képest közel tíz százalékkal csökkent. A politikai rendszerének felszámolása és a veszélyes izgatónak az ifjúság köréből való eltávolítása láthatóan érezteti a maga kedvező szellemi befolyását a diákságra. A szellemet veszélyeztető anarchikus jelenségek helyett ma a szellemi megújulás légkörében élünk. A könyv és a laboratóriumi munka lett ismét az ifjúság legfőbb otthona és szellemük áldásosan sugárzik az egész ifjúság felé.

Ebben az új ütemben és légkörben az Erdély fővárosában folyó főiskolai oktatás mind magasabb színvonalra emelkedik és a gondolatot irányító igazi nemes eszmék útján halad. Erdély nagy erkölcsi teremtő értékekkel rendelkezik mindig és akadémiai végzettségű, a szellem tisztá légkörében felnevelkedett nemzedékei hivatottak ennek az erkölcsi szellemnek további fokozására. Szükség is volt erre a lelki ujászületésre, az értelmiség tekintélyének helyreállítására, a gondolat irányító munkájának megbecsülésére

hogy a főiskolák falai közé újból beáradhasson a zavartalan és tiszta tudományos munka levegője.

Erdély fővárosának egyetemén ebben az évben különösen értékes tudományos munka folyt. Az ifjúság különösen a pedagógiai pályákon működő ifjúság, de a többi karok hallgatói is az elmúlt évben igen értékes munkát végeztek. Az összeállítások szerint körülbelül kétezer tudományos munka készült az egyetem négy karán, amely az impériumváltástól számított két évtizedben az eddigi legmagasabb eredményszámot mutatta. De értékes munkát folyt a pszichológiai intézetben a külföldi tudományos kutatási ágakban, a biopolitikai intézetben, az esztétikai szemináriumban és a többi egyetemi intézményekben is, amelyeknek a legfőbb célja az ország gazdasági és szellemi kihasználtságának fokozása volt.

Erdélyben a lelkek pacifikálása, a tudomány eszközeivel, a tudomány és az ifjúság birodalmában és szakmai kiképzésénél mindenütt jótékony hatással folyik. Nem is lehet ez másképp, mert a szellem fejlődését és szabad érvényesülését csak a rend és a nemzeti fejelem tiszteletbentartása biztosíthatja a legmegfelelőbb módon. A nagy nevelő Simion Barnutiu tanításaiban már leszögezte ezt, amikor megállapította, hogy az ember az életnek és az élet igazi élvezetének csak akkor szentelheti magát, ha ismeri a törvényeket és meg tudja állapítani a becsületi és hatóságok törvényeken alapuló értékes munkáját.

Melyik korosztályhoz tartozó ifjak kötelesek tanulmányi szabadságot kérni az illetékes hadkiegészítő parancsnokságoktól

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári katonai hadkiegészítő parancsnokság 10837—1939. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben a katonai területparancsnokság 9958. számú rendeletére való hivatkozással a következőket közli:

1. Az 1940. évi korosztályhoz tartozó ifjak, azok tehát, akik az 1918. évben születettek és akik elnyerték az önkéntes jogot, amennyiben az 1939—1940. évre is elhalasztani kívánják tanulmányi folytatása céljából a tényleges katonai szolgálatot, tartózkodjanak akár Romániában, akár pedig külföldön, kötelesek benyújtani, vagy ajánlott levélben beküldeni az illetékes katonai

hadkiegészítő parancsnoksághoz a folyó évi augusztus 15-éig szabályszerűen felbélyegzett kérésüket, amely a következő adatokat kell, hogy tartalmazza: Név és keresztnév, állandó lakás, amelyen az értesítést átvehetik, születési idő és hely, évfolyam, kontingens, hadkiegészítő parancsnokság feltüntetése, az iskola, amelynek tanulójaként kéri a tanulmányi szabadság engedélyezését, annak az iskolai évről a megjelölése, amelyre beiratkozott és végül annak a nyugtának a száma, amely az 1939—1940. évre szóló hadmentességi adó befizetését igazolja.

2. A tanulmányi szabadság iránti kéréssel egyidejűleg benyújtandó az a

den vonatkozásban csak igazságra törekvők lenni. És ha ezzel a férfias hittel erősítjük meg a lelkiünket, akkor az álhírek között és az álhírek korszakában is megmaradhatunk mindig talpig embereknek, akiknek egyetlen pajzsuk a becsület és egyetlen fegyverük az igazság. Az igazság, amely nem öl, hanem épít és emel és sugárzik a maga szépségében.

nyugta is, amely igazolja, hogy a kérvényező az 1939—1940. évre az előre fizetendő hadmentességi adót ténylegesen kifizette.

3. Azok az ifjak, akik ezt a kérést nem nyújtják be, elvesztik a tanulmányi szabadságra vonatkozó igényüket és a folyó évi november elsején tényleges katonai szolgálatra kötelesek bevonulni.

Az 1939. korosztályhoz vagy még ennél is idősebb korosztályhoz tartozó ifjak, akik elnyerték az önkéntességi jogot és akik az 1938. évi augusztus hó 15-éig benyújtották az 1938—39. évre szóló tanulmányi szabadság iránti kérésüket, kötelesek benyújtani vagy ajánlott levélben beküldeni az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz a folyó évi július 31-éig a következő okiratokat:

a) Egységes beiratkozási, látogatási és működési bizonyítványt az 1938—39. évről.

b) Az Md. A. B. modellű nyilatkozatot és az 1938—39. évre szóló hadmentességi adó kifizetését igazoló nyugtát.

c) Az 1938—39. évi hadmentességi adó kifizetésével kapcsolatosan a következők veendő figyelembe:

A pénzügyminisztérium a folyó évi június 28-án kelt 135761. számú körrendeletével utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy azok az ifjak, akik bemutatják az illetékes hadkiegészítő parancsnokságtól a bizonyítványt arról, hogy az 1938. évi november elsejétől az 1939. évi november elsejéig tanulmányi szabadságot kaptak, a következő összegeket fizetik: A) A régi hadmentességi adót, az 1938. november elsejétől az 1939. évi április elsejéig, tehát azt az illetéket, amely a régi törvény értelmében erre az időre volt esedékes; B) Az új törvény értelmében az 1939. évi április 1-étől az 1939. évi október 31-éig a hadmentességi illeték összege felét, vagyis 100 plusz 1000 lej.

Abban az esetben, ha az ifjak a tanulmányi szabadságot meghosszabbítani kívánják, úgy az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz külön be kell nyújtaniuk a folyó évi augusztus 15-éig az 1939—1940. évre szóló tanulmányi szabadság iránti kérésüket is. Kiegészítésként ezeknek az ifjaknak az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz be kell nyújtaniuk az előre esedékes és az 1939—1940. évre szóló hadmentességi adó kifizetését igazoló nyugtát is. A nyugták benyújtásának határideje aug. 15-étől a folyó évi november 1-éig tart.

3. Azok, akik a fenti előírásoknak nem tesznek eleget, elvesztik a jövőre vonatkozó tanulmányi szabadságra való jogukat és a folyó évi november elsején tényleges katonai szolgálatra kötelesek bevonulni.

4. A tanulmányi szabadság iránti kérések és okmányok, mint mellékletek, az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz nyújtandók, vagy küldendők be ajánlott levélben, az ott nyert iktatószámot, vagy a postai feladó vevényt — abban az esetben, ha a kérést és mellékleteit ajánlott levélben küldték el — gondosan meg kell őrizni.

5. Az 1940-ik korosztályhoz vagy a még régebbi korosztályhoz tartozó ifjak, akik benyújtották az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz az 1939—40-ik évre szóló tanulmányi szabadság iránti kérésüket, kérjék ettől az illetékes parancsnokságtól az 1939—40. évre szóló tanulmányi szabadságukat igazoló bizonyítványt és kérésükhöz mellékeljenek egy fényképet is.

— Feltékenységi dráma. Bukarestből jelenti a Rador: Egy Moise Mandru nevű férfi, aki a Turnu-Severin-i Gracescu-féle kórház szolgálatában áll, az utóbbi időben sok perlekedést rendezett a felesége, feltékenysége miatt. Tegnap az asszony, amikor férjéhez ment a kórházba, annak szobájában egy asszonyt talált, aki mikor Mandrunét meglátta, kiugrott az ablakon és nyomtalanul eltűnt. Az asszony emiatti felháborodásában felkapott egy kénsavval telt tartályt és azt férje arcába öntötte, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Az asszony ellen megindult az eljárás.

(t.)

Apróhirdetések

AFRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, jelzés és címmelküli hirdetések kezelés díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jelízes leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

HÖLGYFODRÁSZÜZLET fényes berendezéssel a központban, nagy helyiség, helyi és vidéki forgalom, eladó. „Betegség” miatt jelígre. (1223)

GYERMEKKOCSIRA van szüksége? Gyári árban beszerezhető Premier gyermekkosci gyárban, Cluj, Str. Anton Pan 6. (2520)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2531)

ÖSZI és téli férfiruha, kabátzöveket, fehérneműt, köttőtáru alkalmi árban vásárolhat Finkelsteinnál, Str. Stroescu 3, udvarban. Urani mozi hátamögött. (2533)

MAKULATURA, újságsomagoló papír kapható 10 kg.-os tételekben a kiadóhivatalban. (1500)

NE adja el arany- ezüst tárgyait, csakis Szilágyi ékszerésznek, Str. Reg. Maria 7. mivel a beváltás a bukaresti legmagasabb napi árfolyam szerint folyósíttatik. (T2534)

SZIVATTYUS kuthoz csövet megvételre keresek. Str. Tebei 23. (2545)

CORNVALD kazán egycsőves 5-6 méter hosszú, 150 centiméter szélességű teljesen jó karban megvételre kerestetik. Hosszu, Cluj, Str. Gen. Poetas 5. (1182)

KITÜNÖ pianino olcsón eladó. Bozac Banca Națională, 8-11-ig. (1485)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat felemelt árban veszek, olcsón eladok. Str. Memorandului 4. szám, kapu alatt. (1507)

AUTÓBUSZ megállónál Szentgyörgy-hegyen 2 szoba, konyha lakóház villanyvilágítással egy hold gyümölcsös eladó. Ugyanott eladó külön 1 hold fajgyümölcsös, lakóháztól 5 percre. Cím: Foto Agoston. (1507)

TELYES mézszárszék berendezés eladó. Ugyanott szoba, konyha, üzlethelyiség kiadó. Str. Căramidărilor 28. (1565)

STRADA Reg. Maria 48. Berger. Vesz ékszereket, briliáns köveket és aranyfogakat. (1558)

MEGVÉTELRE keresek modern, rövid idő óta használatban lévő elsőrendű ebédlőt, hálószobát, íróasztalt székkel, esetleg kombinált szobát, frigidert. Ajánlat „Bere”-re jelígre. (1449)

GYERMEKKOCSIK a legjobb kivitelben gyári árban a Kiskorúak fogházában kaphatók. Str. Fabrica de Zahăr 47. Telefon: 19-03., javításokat vállalunk. (1611)

ELADÓ házastelek nagy kerttel, építési anyaggal. Str. Plugarilor 68. (1603)

ELADÓ sport gyermekkosci Str. Aventurios 1. (1609)

Belvárosban korcsma, 3 szoba konyha 350.000 lejért. Két szoba konyha mellékhelyiségek 200.000 lejért eladó részletre is. Cím a kiadóban. (1610)

INDANTHREN szövőfonal garantált színtartó minden színben kapható Kappel P. M. Viteazul 33., gyapot-üzlet. (1627)

ELADÓ olcsón kétszemélyes, féregmentes fehér háló, gázkemence sütővel, cukrászda berendezés, habverőgép, sütőkenyec pléhekkel, stb. Cím: P. M. Viteazul 20. Háztulajdonos. (1634.)

BÁCSOROKBA nyolc hold területen kőbánya, szántó, kaszáló, 1 szoba, konyha, istálló eladó. Bővebben dr. Demeter Ioan, Str. Brătianu 29. (1661)

FÜSZERÜZLET berendezés olcsón eladó. Cím a kiadóban. Ugyanott asztalkemence eladó. (1684)

ELADÓ ház, 2 szoba, konyha, mosókonyha, pince, Str. Amurg 47. (2515)

FAJTISZTA szárga magyar vizsla kölykök eladók. Dr. Veress, Str. Iorga 5. (1588)

JÓKARBAN levő 2 lehres főzőkemence eladó. Érdeklődni: Gálfiné, Str. Enescu 15. szám. (1706)

TUZIFA: I. búkkhasáb ölle és vagon-tételben olcsón beszerezhető. Lázár farmelő, Str. Barițiu 28-a. (909)

ELADÓ filodendron, 3 m magas, szép elköltözés miatt. Megtekinthető Str. Reg. Ferd. 43-45. II. 9. délután 3-4 között. (1727)

VENNEK négykerekű kémszekeret. Str. Simion Balint 29. Kerekdomb felé. (1729)

HAVI 2700 lej jövedelmező fűszerüzletnek is alkalmas saroképület, 2 szoba, konyha, fürdőszoba, speisz, még 1 szoba konyha, speisz sürgősen eladó. Str. Nic. Popea 18. Vulcan-uccától 4-ik ház. (1061)

ÓCSKARUHÁKAT és télikabátokat magas árban veszek, házhoz is megyek. Grünfeld, P. Unirii 18. (1711)

ELADÓ díőfaebédlő, topolya betétes háló, nagy tükrök, festmények, konyhabutor Str. Gherescu 6. (1709)

ELADÓ telekkönyvileg szép családi sírhely. Ért.: Str. Mico 31. (1702)

HÁROM szoba, hall, konyha eladó. Str. Fântânele 133. (1716)

SINGER férfi varrógép eladó. Str. Reg. Maria 49. Salon Mimosa. (1717)

SZAMOSMEGYÉBEN földbirtok 400 hold, szép kúriával, fundus instructus-szal bérbeadó. Cím a kiadóban. (V1401)

KIFOGÁSTALAN monogrammalkutli ezüst evőeszközöket és művirágkészítő fűzők fűzőket keresek. Palais de Danse. d. u. 3-5. Str. Masaryk 39. (2542)

ÁLLÁST KERES

ÉRETTSÉGIZETT magyar leány irodai alkalmazást keres. Ajánlatokat „Kezdő” jelígre a kiadóba. (1683)

FIATAL fűszeresegéd azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban. (1710)

ÁLLÁST KAPHAT

ÜGYES bejárónőt eljőre felveszek. Hirschné, Str. Regele Ferdinand 67. (1623)

FÉNYKÉPESZ segédnőt keres sürgősen Foto Agoston, Cal. Regele Ferdinand 40. (1548)

JÓLFŐZŐ mindenest kerestetik fiatal házaspárhoz, magas fizetéssel. Cím a kiadóban. (T 2526)

FŐZÉSHEZ értő vendéglői kézünlány felvétetik. Bodega Esztégár, Piața Carolina 8. szám. (1606)

BEJÁRÓNÓT keresek. Strada Paris 22. (1607)

MOSÓNÓT, vasalónót keresek azonnalra. Str. Andrei Muresan 43. (1624)

MINDENES jólfőző szakácsné gyermektelen párhoz felvétetik. Réger Fülöp Cluj P. M. Viteazul 3. (1643)

ÜGYES gyermekszertető leányt keresek. Str. Paris 50. (1685)

KIFÜTŐFIU fizetéssel felvétetik. Taub-cég, P. Unirii 8. (1712)

BEJÁRÓNÓT keresek azonnalra, tiszta rendest. Str. A. Iancu 12. (1715)

KÉTHÓNAPOS csecsemő gondozását vállaló 30-40 éves nőt keresünk, aki háztartási teendőket is végez. Lengyel szanatórium, 42-es szoba. (1705)

MEGBIZHATÓ jólfőző mindenest éves bizonyítványokkal felveszek. „Pax” üzletben, „Sora” mellett. (1720)

PERFECT takarítónőt és konyhaleányt felveszünk. Cím a kiadóban. (2543)

GYAKORLOTT spulnizónókat azonnali belépésre felvesz Special Tricotage, Str. Decebal 25. (1724)

CIPÉSZSEGÉD azonnal munkát kaphat. Elősz, Str. Trecătoare 7. (1728)

BEJÁRÓNÓT minden második napra keresek. Str. Baron L. Pop 17. ajtó 3. (1731)

HÁZVEZETŐNŐ perfekt főzitudással, komoly, megbízható, intelligens jömege-lenésű nőt keres kisebb háztartáshoz, egye dül álló uriember. Cím a kiadóban. (T2541)

KÜLÖNFÉLÉK

HÖLGYEK figyelmébe. Mindenféle fűzőt garancia mellett vállalok. Bergerné, P. Carolina 1. em. Apartamentul 11. (1557)

PÓTVIZSGÁRA előkészít menynisegtanból, algebrából, trigonometriából, geometriából számtantanár. Cím a kiadóban. (1544)

MENÜ étlap szerint 18, vacsora étlap szerint 12 lej. Kihordásra is. Este gratar és frissen sülték. Str. Memorandului 11. (2432)

SZÁREZER lej garanciával állást keresek ipari, vagy kereskedelmi vállalatnál, esetleg betársulnék. Ajánlatokat „Agilis” jelígre a kiadóba kérek. (1569)

SZAKSZERÜ gyermekkosci javításokat, festést, kárpitozást és mindenemű nikkelezést olcsó árak mellett eszközöl Premier Cluj, Str. Anton Pan 6. (T2521)

IPAROSOK és kereskedők figyelmébe. A román kat. plebánia felkéri az iparosokat és kereskedőket, akiknek tanoncokra van szükségük, hogy ebbeli igényüket szíveskedjenek szóval, vagy írásban bejelenteni az egyházközség Tanoncotthonának igazgatójánál, Str. Bogdan P. Hasdeu 25. szám alatt. (2522)

CFR Mandat de transport birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél, Str. Gh. Barițiu 22-a. (1719)

POLOSKÁT, molyt és svábbogarat, eget, patkányt, stb. garanciával irt teljes szaklatanítással „Polynea” vegyészmemnőki laboratórium Paragáz asztálya, Str. Cons. Național 3. (Főpostánál) Telefon 34-75. (1691)

„ARANY CSIZMA” vendéglő kerthelyiségben minden szombaton és vasárnap Pálfi János és zenekara muzsikál. Menü elsőrendű három fogás 18, kétfogásos 15, havi abo noma 740 és 880 lej. Str. Regina Maria 29. szám. (1604)

KÖZÉPISKOLAI tanár előkészít bármely tárgyra és osztályra. Str. Bis. Ortodoxa 4. (1701)

ELVESZETT egy női ezüst karóra, fekete lakkszíjjal, Str. Mico, P. Unirii, Reg. Maria és Reg. Carol II. utvonalon. Megtalálójra magas jutalomban részesül a „Jó-estét! kiadóhivatalában. (1726)

DIRECTIUNEA Asociații Maestrilor Cizmari din Cluj, Str. I. Maniu 16. Convocá adunare generală pt. membrii, com form programul dresat, in caz de neprezentarea 1/2 părți pe ziua de 12 august a. c. atunci in ziua de 19 august 1939. se va ținea cu oricât număr de membri. (1730)

BELVÁROSI szép, nagy restauranthoz olyan társat keresek, ki a konyha szak-szerű vezetését vállalná. Cím a kiadóban. (2544)

KIADÓ LAKÁS

VILLÁBAN különbejáratu butorozott szoba 2 személynek is kiadó. Str. Matei Basarab 9. A. Muresan közelében. (1718)

ÖT irodahelyiség és egy nagy terem kiadó a volt Munkás Otthonban, Str. Văii 7. szám alatt augusztus 1-től kezdve. (2513)

MŰHELYNEK, gyárnak, raktárnak, híz-laldának alkalmas helyiségek elkülönített telken kiadók. Értekezni Grün, Calea Traian 40. Iparáram bevezetve. (1438)

KERTES lakásban egy különbejáratu uc-cai nagy üres szoba augusztus 1-re kiadó. Str. Opetului 8. Értekezni lehet dr. Sárdi-nénál, C. Reg. Ferdinand 13. em. 24. ajtó. (1541)

HÁROM szobás, komfortos lakás augusztus 1-re kiadó. Cal. Motilor 54. (2535)

EGY szoba, konyha lakás kiadó. Calea Motilor 54. (2536)

BUTOROZOTT szoba 600 lejért kiadó. Str. Grigorescu 94-nél, Str. Ioan Ursu 8. szám. (1554)

BUTOROZOTT szoba fürdő használat-tal azonnal kiadó. P. Carolina 1. em. 11. (1559)

KIADÓ egy kisebb szoba, konyha, speisz egy pár embernek. P. M. Viteazul 20. Háztulajdonos. (1635)

CSINOSAN berendezett butorozott szoba, külön bejárattal, fürdőszoba haszná-lattal azonnal kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 67-a. em. (1649)

NÉGYSZOBÁS, elsőemeleti uccai lakás kiadó, orvosnak, vagy irodának kiválóan alkalmas. Str. Memorandului 9. (1658)

KÉT szoba, mellékhelyiségekkel, veran-dával azonnal kiadó. Ugyanott 1 butoro-zott szoba kiadó. Str. Văcărescu 3. (1678)

KIADÓ műhelynek, vagy irodának va-ló szoba földszinten. Cal. Reg. Ferdinand 13. (1682)

UCCAI szoba, konyha, fürdőszoba ki-adó. Cal. Traian 13. Esetleg garzonlakás nak is. (1693)

KIADÓ 3 szoba, konyha, fürdőszoba, gyümölcsöskert augusztus 15-re. Str. Fab-rica de Zahăr 4. Érdeklődni a szomszédos üzletben. (1598)

KIADÓ garzonlakás. Dr. Veress, Str. Iorga 5. (1589)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Str. I. Maniu 42. II. 7. (1698)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba ki adó kettő, vagy egy személy részére. Str. Clemenceau 5-c. (1713)

KIADÓ szoba, víz, villany, jutányos árban. Str. Bravilor 14. (Grigorescu ne-gyed) (1714)

KIADÓ 1 szoba, konyha, Str. Reg. Ma-ria 12. sz. (1703)

KIADÓ üzlethelyiség. Str. Dacia 4. (1704)

KIADÓ 2 szoba butor nélkül, különbejá-raftal. C. M. Foch 91 sz. az udvaron. (1719)

KIADÓ butorozott szoba a sétatér mel lett. Str. Cosbuc 6. (1722)

LAKÓTÁRSNÓT keres tisztviselő köz pontban. Cím a kiadóban. (1723)

BUTOROZOTT tiszta kis szoba kiadó. C. M. Foch 47. (1725)

LAKÁST KERES

RAKTÁRHELYISÉGET keresek cen-trumban. Sámson. Str. Băii 6. II. (1709)

Mozi

ROYAL MOZGÓ: Világszenzáció. Hatal-mas erdélyi premier: Emberek, akik a halállal játszanak. (Braziliai kaland) Egy fotóriporter izgalmas kalandja a világ 4 sarkán. Fősz.: Clark Gable, Myrna Loy. Hűvös terem. Előadások kezdete: 3.20, 5.20, 7.20 és 9.30.

CAPITOL MOZGÓ: Premier sláger. A halálugrás. Fősz.: Sabine Peters, Al-brecht Schönhals, Teodor Loos. A film előtt világhírű.

SELECT MOZGÓ: Andaluziai éjszakák. Fősz.: Imperio Argentina, világhírű spanyol táncos- és énekesnő. Műsoron kívül a legjobb hangos híradó. Elő-adások kezdete hétköznapiakon 5.20, szombat és vasárnap 3.20.

THALIA MOZGÓ: Atlantis. A szezon szen-zációja. A legmonumentálisabb filmre-mek. Mindkét rész egyszerre egy hely-ért. Előadások: 3, 6 és fél 10 órakor.

URANIA MOZGÓ: I. Egy édesanya szer-vedése. Megrendítő dráma egy anya önfeláldozásáról. Fősz.: Kay Francis II. A legjobb cow-boy film. III. A legjobb hangos híradó. Előadások kezdete mindennap 3 órától.

RIO MOZGÓ: Pénteken, vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán 3, 6 és 9 órakor két sláger: I. Az ördög légiója. Izgalmas cow-boy dráma. Főszerepben: Dick Foran és Anne Nagel. II. Hogyan hódítom meg a férfiakat. Pazar rendezésű filmsláger. Főszerepben: Errol Flynn és Ioan Blonde. III. A legjobb Metro híradó. Szombaton, július há-

Az aranyasó családjának csodálatos szerencséje

(CSIKÁGÓ.) A McDermot család ma a világ legboldogabb családjá, pedig néhány nap előtt még ők voltak a leg-sajnálatraméltóbbak. Néhány nap előtt Csikágó egyik parkjában egy rendőr három nyomorúságos embert talált. A fűvön aludtak, párnájuk egy-egy zsák volt, amelyet toll helyett kővekkel töltöttek meg. A család a rendőr bevit-te a legközelebbi őrszobára és itt Mc-Dermoték elmesélték, hogy nagy nyo-morúságukban elmentek aranyat ke-resni. Találtak is egy területet, ame-lyet aranyban gazdagnak tartottak. McDermot magával hozott néhány zsáknyi mintát közelebb, hogy megvizsgál-tassa aranytartalmát. Pénzüik közben egészen kifogyott és senki sem volt haj-landó a kőveket fizetésképpen elfogad-ni. Már napok óta nem ettek és vándor-lásuk közben a szabad ég alatt alud-tak. Az őrszobán a rendőrök gyűjtést kezdtek és összeadtak annyi pénzt, hogy McDermot megvizsgálthatta a kőveket. Az eredmény a legnagyobb várakozásukat is meghaladta, amennyi-ben a kőzet erősen aranytartalmu volt. McDermot területének értéke leglább 200 ezer dollár, sőt esetleg még ennél is nagyobb. A legboldogabb a kis Ann volt, aki a jó hír hallatára felkiáltott: „Nagyszerű. Most legalább kapok egy fagyaltot.”

— Pasteur-állomást állítottak fel a nagyszebeni közpörházban. Az egészségügyi minisztérium rendelkezése a nagy-szebeni közpörházban egy Pasteur-ál-lomást állítottak fel a veszett állatok ál-tal megmárt betegek kezelése céljából. A Pasteur-állomás már meg is kezdte működését. Gyakorlati jelentősége, hogy a veszett állatoktól megmárt be-tegeket ezután már nem kell Kolozsvár-ra szállítani, mint ahogy eddig törté-nt, hanem a Pasteur-állomással kibő-vített nagyszebeni közpörházban rö-gtön ápolás alá veszik. A kezelés meg-kezdése előtt a betegnek 100 lej kell befizetni a közpörház pénztárába. A nagyszebeni Pasteur-állomás hatáskö-rébe tartozik Nagyszeben, Fogaras, Nagy- és Kisküküllőmegye.

— Európai körútra indult a kenti hercegi pár. Londonból jelentik. A ken-ti hercegi pár tudvalevően ősszel Ausz-tráliába megy, ahol a herceg elfoglalja kormányzóti tisztségét. Előzőleg bucsu-látogatást tesz Európa számos országá-ban. A hercegi pár most Franciaország-ban tartózkodik, majd a Rivierára, Olaszországba, Tirolba, Jugoszláviába, Lengyelországba és Magyarországra lá-togat el gőzkocsi-körúti során.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Augusztus 1, Kedd.
Róm. kat. és Prot.: Vasas Péter.
Ort.: Sc. Crucii. Izr.: 16 Ab.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

AZ IGAZI BOHÉM

A fiatal színész udvarol. Meg is kéri a leány kezét. Az apa, aki bankigazgató, komoran válaszol:

— Ön csak azért akarja elvenni a leányomat, hogy megszabaduljon az adósságaitól.

A színész szívére teszi a kezét:

— Ha nem bizik bennem, igazgató ur, tegyen egy próbát. Fizesse ki előbb az adósságaimat és várja meg, hogy mi fog történni...

ZENEBARÁTOK

I. munkás: Hova kell vinni a zongorát?

II. munkás: A hatodik emeletre.

I. munkás: Na és még mindig úgy imádod Beethovent?

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Julius 30., szombat reggeltől augusztus 5., szombat reggeltől a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Biró Unirii tér. Apostol Reg. Ferdinand ut, Palocz M. Foch ut, Holicska Moşilor ut, az Eminescu-uca sarok.

— **A MODERN FILMAMATÓR** utazásait, kirándulásait, már nem halott fényképekben örökíti meg, hanem eleven filmekben. Filmeit a legszakszzerűbben és jutányos árban hívja elő, vagy fordítja meg a Fotofilm keskenyfilm laboratóriuma. Vidékiek részére gyors expedíálás.

Fotofilm
CLUJ, STR. REG. MARIA 6. TEL. 33-46

— **Időjárásjelentés.** A bukaresti időjárás-kutató intézet jelentése: a légnyomás és hőmérséklet kisebb emelkedése fokozatos felmelegedéssel.

— **Beszédes adatok Romániáról.** Bukarestből jelentik: A statisztikai hivatal legújabb jelentése szerint az év tavaszán Románia lakosainak száma 19 millió 652.070 volt. Ebből 16,232.661 falvakban lakik, 3,619.409 a városokban. Az elmúlt évi adatokkal szemben az ország lakossága 206.919 fővel emelkedett. Megállapítja a jelentés, hogy az elmúlt évben a születések száma kisebb volt, mint az elhalálozottaké. Az 1938. évben ezer lakosra 52.2 születés esett, 1939. eddigi hónapjaiban pedig 29 születés esik ezer lakosra. A halálozási arányszám is emelkedett. A házasságkötések és a válások száma az elmúlt évi statisztikai adatokkal szemben alig változott. 1938-ban a házasságkötések száma 45.3 százalék volt. 1939-ben pedig 43 százalék. A válások száma 1938-ban 3.3 százalék, 1939-ben pedig 3 százalék. A népjóléti minisztérium most különböző intézmények támogatásával igyekszik a népesedési lehetőségeket feljavítani. A gyermekotthonok szakszerű irányítása mellett, statisztikai ellenőrzés folyik akörül is, hogy különösen vidéken a gyermekszülés higiénáját és társadalmi színvonalát fokozzák.

— **Milyen büntetés jár az illetékegyenértékadó bevallásának elmulasztásáért?** Az illetékegyenértékadó bevallását számos kolozsvári kereskedelmi és ipari vállalat elmulasztotta. Ilyen esetben a bányatörvény 76-ik szakaszának utolsó bekezdése szerint azonban legfeljebb az adó felét kitevő bírságot róhatnak ki.

— **Véget ért a ljubljani eucharisztikus kongresszus.** Ljubljánból jelentik: A nemzetközi eucharisztikus kongresszus vasárnap 60 ezer résztvevővel és a jugoszláv állam kiküldötteinek jelenlétében véget ért.

— **Másfélmillió váltóper.** A kolozsvári Gazdák Bankja másfélmillió lej váltóper indított évekként a kolozsvári Berényi György ellen, aki hosszú időn keresztül a bank igazgatója volt. A perben a napokban tartott tárgyalást a kolozsvári törvényszék harmadik székéje, amely előtt a pénztézetet dr. Abrudbányai Géza, az alperest pedig dr. Bratu ügyvédek képviselték. A felek kérésére az érdemi tárgyalást október 23-ra napolták el.

— **Hullák a pincében.** Turnu-Severinből jelentik: Különös leletben volt része azoknak a munkásoknak, akik egy Marinescu nevű háztulajdonos házában az építkezésekkel kapcsolatosan ásási munkálatokat végeztek. A pincehelyiség egyik eldugott helyén előkerült egy láda, amelyet felnyitottak és abban nagy meglepetésre hullákat találtak. A Canduliu-uccában levő házat Marinescu nemrégiben vásárolta egy Mircea Constantin nevű egyéntől. A szokatlan lelet ügyében megindult a hatósági vizsgálat.

— **Hatalmas tűz pusztított Garbovi községben.** Ursiciből jelentik: Garbovi községben hatalmas tűz pusztított. 83 falusi minden gabonatermése elpusztult. Az anyagi kár meghaladja a kétmillió lejt.

— **Dorohomegyében két embert halálra sujtott a villám.** Dorohóból jelentik: A megyében az itéletidő során a villámcsapás két falusi embert halálra sujtott.

— **Összeütközött két gőzös.** Londonból jelentik: A La Manche csatornában a kód miatt a Sunic nevű francia kőolajszállító gőzös összeütközött a Grangesberg nevű svéd hajóval. Az összeütközés az Eddytone-i világítótoronytól harminc mérföldnyire délre történt. A Hargford nevű angol gőzös jelentette, hogy 24 tengerészt megmentett, hat személy azonban nyomtalanul eltűnt. Ezek valószínűleg a hullámok között lelték halálukat.

— **Róma lakossága közeledik másfélmillióhoz.** Rómából jelentik: A statisztikai hivatal havi közlönyének jelentése szerint Róma lakosságának lélekszáma ezévi július elsején 1 millió 303.893-at tett ki. Milánónak ugyanakkor 1,213.929 lakosa volt.

— **A Vatikán hivatalos lapja Romániáról.** Rómából jelentik: Az Observatore Romano a Vatikán hivatalos lapja cikket közöl a Romániában folyó nagy egészségügyi védőhadjáratról és arról a módról, ahogy az egészségügyi szervek munkáját ebbe a hadjáratba bekapcsolva egész Románia területén megindították. A lap méltatja az egészségügyi csapatok és a társadalmi szolgálatnak a falvakban kifejtett nagyjértékű munkáját.

— **Amerika legnépszerűbb hangszere: a zongora.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államokban, tekintettel az újabb esztendőkre hatalmas befolyására, a zenélés terén, szavazást tartottak arra vonatkozóan: melyik hangszert kedvelik leginkább? Az eredmény a zongora javára dőlt el. Tizenhárommillió amerikai muzsikál, közöttük kilencmillió csak zongorázik. 1932 óta 27.000 zongoráról 106 ezerre emelkedett a gyártás mértéke. Az Egyesült Államokban tizenegymillió zongora van.

— **Kitiltottak Lengyelországból egész sor német lapot.** Varsóból jelentik: A Rádior: A lengyel belügyminiszter rendeletileg megtiltotta a következő német lapok behozatalát Lengyelország területére: Deutsche Allgemeine Zeitung, Wiener Zeitung, Kronen Zeitung, Kölnischer Zeitung, Danziger Presse, Wirtschafs Information, Rassen politisch, Landes Korrespondenz, végül a Berlinben megjelenő Deutsche in der Welt című naptár behozatalát.

— **Újra előtérbe a La Manche alagút megépítésének terve.** Párisból jelentik: A La Manche tengeralatti alagút francia engedélyes társaság keddi ülésén megállapították, hogy a nemzetközi helyzet legújabb alakulása következtében az angol közvélemény kedvezőbb álláspontot foglal el az alagút kérdésében. Elhatározták, hogy a két kormánytól meg fogják kérni, milyen feltételekkel lehetne megkezdni a munkálatokat.

— **A Duce színházjegyet vesz.** Római távirat jelenti, hogy Mussolini második ízben látogatta meg a Caracalla-thermák szabadtéri előadásait. Ma a Rigoletto dalművet adták. A Duce — szokása szerint — megvásárolta jegyét és néhány perccel az előadás kezdete előtt megjelent a nézőtérben. A tömeg felismerte és óriási lelkesedéssel ünnepelte.

— **A nyolc burgonya-szépség propaganda-körutja.** Angol gazdaköröknek súlyos gondokat okoz a burgonyafosztás rohamos csökkenése, amit főként a női hiúságnak, illetve a burgonyamentes soványító-étrend divatjának tulajdonítanak. A nemzeti burgonyaértékesítő tanács hadjáratot indított a burgonya becsületének helyreállítására. Az „Egészség és szépség női szövetség” 8 legcsinosabb tagjából csoportot alakítottak, amely a „Nyolc burgonya-szépség” név alatt bejárta a tengeri fürdőhelyeket és kivágott tornaingben, rövid nadrágban tornagyakorlatokat mutat be a füvnyén, mialatt a tanács szónoka szakszerű előadásban bizonyítja, hogy a bő burgonyatáplálék nem hizlal, aminek példaként hivatkozik a „burgonya-szépségek” kifogástalanul kecses természetére.

— **Boksoló a politikai arénában.** Mint Newyorkból jelentik, Joe Louis, a nehézsúlyú boksoló világbajnok a „politikai arénában” lép. A jövő hónapban politikai beszédek fog tartani. Mal Frazier néger képviselő támogatására, aki a newyorki 21-ik kerület demokrata pártjának vezére akar lenni. Louis elmondja politikai beszédeit — aztán teljes erővel megkezdí tréningjeit Bob Pas tor ellen szeptember 20-iki mérkőzésre.

— **Holdszűrés a kisasszony.** A newyorki társasági élet szezonja véget ért. Utódot keresnek Brenda Fraziernek, a szép barna milliommoslánynak, aki erre a szezonra kapta meg az „első számú debutante” (éppen a társasági életbe kerülő fiatal leány) címet. Utódja minden valószínűség szerint a „holdszűrés” 18 éves Mary Steele lesz.

— **Amit Ausztráliáról tudni kell.** Területe Oceániával együtt 8,972.000 négyzetkilométer. Legmagasabb hegye a hozzátartozó Ujguinea szigetén van: Mount Victoria, 5100 m. Kék-hegység átlagban 700—1200 m. magasak. A föld rész közepmagassága: 670 m. Közöjlag a Déli sarkvidéken levő Erebus-vulkán is Ausztráliához tartozik. Magassága: 4054 m. Új Zéland szigetének területe 265.000 négyzetkilométer, a világ hatodik legnagyobb szigete. Leghosszabb folyama: a Murray-Darling, hossza 4040 km. Legnagyobb tava a Giardner-tó, 7400 négyzetkilométer. Ehajlata a tengerpartokon, különösen délen igen enyhe és mérsékelt. Sidney, Melbourne éghajlata megfelel a közép-italiai városokénak. A világ egyik leg-egészségesebb helye Dél-Ausztrália. Az ausztráloceániai benszült népszáma ma körülbelül 1,800.000 fő. Jelenleg Dél Ausztráliában a legszigorubb tél van.

— **Felemelték a glukoza árát.** A glukoza kartell azonnali hatállyal kilonként 4 lejjel felemelte az árát. Az ár-emelés főleg a cukorkagyárakra lesz kihatással.

— **Spanyol menekült gyermekek szenvedései.** A la Métropol című lap legutóbbi számában rámutat arra a felháborító hadjáratra, amelyet a marxista és kommunista szervezetek a még mindig Belgiumban tartózkodó spanyol menekült gyermekek ellen folytatnak. Ezek a szervezetek az állítólagos humanitás leple alatt továbbra is megakarják akadályozni, hogy a polgárháboru idején hazulról elküldött gyermekeket otthonaikba visszaengedjék. A lap ezután azt a rendkívül érdekes és feltűnő leleplezést közli, hogy a 32.000 gyermek közül, akiket a vörösspanyol hatóságok rendeletére külföldre szállítottak, eddig mindössze 7000 tért vissza hazájába és szüleihez. 25.000 gyermeket még mindig visszatartanak az egyes külföldi szervezetek. Párisban például a vörös funkcionáriusok menekülésük előtt megsemmisítették az összes Franciaországba küldött gyermekek otthoni címét, hogy ilyen módon is lehetetlenné tegyék, vagy legalább is megnehezítsék a gyermekeknek szüleikhez való visszatérését.

Reuniunea Secelyző- egyesületnél

napl 1, 2, 3 Lelei
belrathalja öreg
hozzátartozók
85 éves korig
8.000'- 16.000'-
24.000'- lei
segélyösszegre
Eluj,
str. Iuliu Maniu 2
l. em. 3

— **Meghalt özvegy Szakács Kálmán.** Budapesten a Verebély klinikán 65 éves korában meghalt özvegy Szakács Kálmán, a volt Biazini fűszer- és gyarmatárnagykereskedés, egy évvel ezelőtt elhunyt tulajdonosának özvegye. A nemeslelkű urinót műtéttel akarták megmenteni az életnek, de kiderült, hogy menthetetlen. Temetése, miután az elhunyt rokonsága hazaszállította, ma délután 3 órakor lesz Kolozsváron.

— **Tolvaj ellen nincs zár.** Marlborough herceg, Winston Churchill unokaöccse és Blenheim nevű kastélya a legelőkelőbb londoni körök találkozóhelye. Mostani fogadóestje az idei évad legkimagaslóbb társasági eseménye volt. Blenheim kastélyt még az első Marlborough herceg, a spanyol örökösödési háború híres hadvezére kapta a angol parlamenttől ajándékba. A kastélyban mesés értékű kincsek vannak és a herceg estélyek alkalmával a kincseket és a hölgyek ékszereit detektívekkel őrzik. A mostani estélyen száz frakkos detektív vegyült a vendégek közé, ismeretlen tolvajok azonban még is ellopták a ruhatárból a négy értékes bundát. A megjelent előkelő hölgyek gazdagságára jellemző, hogy az estély után három gyémánt karkötőt találtak a kastélyban, amelyeket a vendégek vesztettek el és az összesen négyezer fontot érnek. A hercegnő felhívására még egyik tulajdonos sem jelentkezett, úgy látszik tehát, hogy a karkötők elvesztését még észre sem vették.

— **Megnyílt a nagy gödöllői leány-cserkész tábora.** A magyarországi Gödöllőn ünnepi keretek között tegnap nyílt meg a földkereség leánycserkészének első világtáborozása, az ugynevezett Pax Ting (Békétábor) 33 nemzet négyezer cserkészleányt találkozott itt a világ minden tájáról. Ezenkívül számos előkelőség is eljött erre a táborozásra és többek között Anna főhercegnő, Sybilla svéd királyi hercegnő és Gusztáv Adolf főherceg is a táborban fognak lakni. A leánycserkészek között angolok, norvégek, lettek, franciák, indusok, irek, újzelandiak, finnek, dánok, hollandok, stb. szerepelnek.

— **Jaures halálának negyedszázados évfordulója.** Párisból jelentik: A kommunisták és szocialisták tegnap ünnepelték Jaures halálának negyedszázados évfordulóját, amikor is több ezer főnyi tömeg vonult fel és megkoszorúzták Jauresnek a Pantheon előtt felállított szobrát.

— **Ejszakai riadalom Nagyszebenben.** Nagyszebenből jelentik: Az éjszaka szokatlan riadalom támadt Nagyszebenben, mert éjjel 12 órakor megszólaltak a katedrális harangjai. Mint kiderült, egy Vasile Cristea nevű örült férfi ment fel a toronyba és huzta meg a harangokat, mert mint mondotta: „Megjelent neki az Isten és ezt parancsolta.”

Öngyilkos lett egy kolozsvári férfi

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megdöbbenő öngyilkosság történt tegnap délután Kolozsváron. Iuga Vasile fiatal ember Regele Carol II. 6. szám alatt öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát és mire a közelben levők tettét észrevették, már halott volt. A hatóságok intézkedésére Iuga holttestét beszállították a törvényszék bonctani intézetébe.

Rendőri krónika

Parázs pofokodás játszódott le tegnap este a Mihai Viteazul-téren. Pál Albert Mănăstur 45, Pál István Greblei 17 és Palos György Stramba-ucca 38. szám alatti fiatalemberek — a rendőrségi sajtóiroda jelentése szerint — mára virradólag valószínűleg ittas állapotban súlyosan megpofozták Jakab Zsigmond Baritiu-ucca 12. szám alatti lakost. Jakab azután megjelent a rendőrségen és megtette a bűnvádi feljelentést.

Fejér Józsefné Mesterul Manole-ucca 9. szám alatt lakó özvegyasszony bejelentette az ügyeletes rendőrkapitánynál, hogy ma reggel a Mihai Viteazul-téren ismeretlen tettes kilopta a kizárólagából 970 lej készpénzt. Az ügyben megindult a nyomozás.

Porumb Aurel közrendőr tegnap délután letartóztatta Neagui Ioan apahidai származású fiatalembert, akit a helybeli nyomozó hatóságok régebbi idő óta köröznék sorozatos lopásokért. Neagui kihallgatása megkezdődött.

A nyomozó hatóságok eljárást indítottak Bobarnac Alexandru kolozsvári férfit ellen, aki ittas állapotban mára virradólag tettelegesen bántalmazta Rusu Gligore elsőkerületi közrendőrt, amiért az a botrányosan viselkedő férfit csendre és rendre utasította.

A park fájának ágai közül került elő a hazulról elszökött fiú

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy Muresan Vasile Caii Ferate-ucca 16. szám alatti 14 éves fiú szülei házából nyomtalanul eltűnt. A szülők bejelentése alapján a rendőrség megindította a nyomozást a titokzatos körülmények között eltűnt fiú tartózkodási helyének leleplezésére, de eredménytelenül. Már úgy a rendőrség, mint a szülők azt hitték, hogy valami utón-módon külföldre utazott, hogy kalandvágyát kielégítse. Tegnap este aztán új fordulat állott be a nyomozásban. Moldovan Ioan rendőrmester egy fentülő gyereket látott a román színház hátsó udvarán az egyik gesztenyefa tetején. A rendőrt többszöri erőyes felszólítására a fiú lemászott a fáról és igazoltatása során kiderült, hogy a napok óta keresett szökevény azonos. Előállították a rendőrségre, ahol az ügyeletes rendőrtiszt kihallgatta, majd átadták a szüleinek.

— Kitűnően sikerült a festőipari munkások nyári táncmulatsága. Szombaton este zajlott le a kolozsvári festőipari munkások nyári táncmulatsága a Munkás Otthonban. A mulatság kitűnően sikerült. A közönség a legjobb hangulatban a reggeli órákig mulatott. A mulatság keretében megrendezett szépségversenyt Zöldi Olga nyerte.

— Nem azonos. A VII. 29-iki számunkban az egyik Baritiu-uccában történt korcsmai incidensről írtunk. Ezzel kapcsolatosan Ifj. György Albert Kolozsváron a Cicio Pop 38. sz. alatt lakó bányafünyadi illetőségű mechanikus annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy az incidensben szereplő hasonló nevű férfivel nem azonos.

— Megkezdődött a nemzetközi eszperanto kongresszus. Bernből jelentik: A 31-ik nemzetközi eszperanto kongresszus megkezdte tanácskozásait, amelyek augusztus 5-én zárulnak.

Világító gázzal megmérgezte magát a békeidők híres „nyomozója”

(BUDAPEST.) Vasárnap este Rákóczi-utí lakásán megmérgezve, eszméletlen állapotban találták meg Magyar Kossa Géza 73 éves ny. detektív-főfelügyelőt. Magyar Kossa a békeidők egyik leghíresebb magyar „nyomozója” volt, aki a híres Krecsányi Kálmán budapesti rendőrfőkapitánynak volt a jobbkeze és nyomozásai révén Európaszerte rendkívül nagy tekintélynek örvendett. Később nyugalomba vonulva, magányos irodát nyitott, amely hosszú évekig igen jól

ment, az utóbbi időben azonban az előregedett híres detektív már nem tudta megfelelőképpen vezetni a maga irodáját, betegeskedése miatt sem és így a nyomozó iroda anyagi jóvelmezősége rendkívül megcsappant.

Valószínűnek látszik, hogy emiatti elkeseredésében követte el tettét és nyitotta meg öngyilkossági szándékkal a gázcsoport. Állapota igen súlyos. A híres detektív tragédiája széleskörű részvétet váltott ki.

Marólugót ivott a fiatal cselédleány

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megrendítő öngyilkossági kísérlet játszódott le tegnap este a Kerekdomb-telepen. Dentea Cristina Banatului-ucca 5. sz. alatt szolgáló cselédleány nagyobb mennyiségű marólugót ivott és amikor a házbellek tettét felfedezték, eszméletlenül fetrengett a ház kertjében. A

kiszállott mentők beszállították a klinikára, ahol azonnal gyomormosást alkalmaztak. Állapota azonban annvirasúlyos, hogy kevés a remény az életbenmaradásához.

Az öngyilkossági kísérlet ügyében a negyedik kerületi rendőrség megindította a vizsgálatot.

Sulyos botrányt rendezett az ittas munkás

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Véres verekedéssel fűszerezett súlyos természetű éjszakai botrányt rendezett mára virradólag az egyik külvárosi iparos. Jucan Alexandru, az Iris-gyár munkása éjjel után ittas állapotban betért a Chintaului-ucca 87. szám alatti vendéglőbe, amely Apahidán Lászlóné tulajdona. A korcsmárosné nyugdíjas férje nem volt hajlandó az ittas férfit itallal kiszolgálni annál is inkább, mert azt hitelbe kérte. Jucan erre kezébe kapott egy nagy borospoharat és azt Apahidán fejéhez vágta, majd egy hatalmas üres poharakat tartalmazó tállal verte fejbe a nyugdíjast, aki az ütések következtében súlyos

sérüléseket szenvedett. A garázdálkodó részeg ember ezután tovább törte és zúzta a korcsmában talált üvegeket és poharakat, amíg a jelenlevő vendégek nagy nehezen kituszkolták a helyiségből. Végül kövekkel megdobálta Apahidán házáat. Az egyik köv betörve az ablakot, Robu Ecaterina asszony fejét találta, akit a mentők súlyos állapotban szállítottak a klinikára. Apahidán később megjelent a negyedik kerületi rendőrségen, ahol részletes jelentést tett Jucan garázdálkodásairól. A rendőrség azonnal intézkedett és Jucan valószínűleg átadják az ügyészségnek, mert ez nem az első ilyen természetű garázdálkodása.

Ujabbonyodalmak mutatkoznak a távolkeleti helyzetben Churchill fantasztikus álmodozásai a tengelyhatalmak feletti győzelem eselére

(LONDON.) Winston Churchill az egyik külföldi lap munkatársának fantasztikusan hangzó nyilatkozatot tett a világfeszültséggel kapcsolatban. A háborúspárti Churchill azt mondja, hogy ha háború törne ki és a demokratikus hatalmak győznének a tengelyhatalmak felett, úgy Helgoland szigete Anglia tulajdonába menne át. A Vilmos császár csatornát, amely az északi és keleti-tengereket köti össze, nemzetközi ellenőrzés alá helyeznék. Bajországot elszakítanák Németországtól és Ausztriával egyesítik egy katolikus királyságban. Csehszlovákiát visszaállítanák történelmi határai között. A Memel-vidéket visszacsatolnák Litvániához. Keletporoszországot, Danzigot és Felsősziléziát Lengyelországnak adnák. Anglia és Franciaország között a Rajna jelentene közös határt. A világsajtó Churchill fantasztikus terveiről hírt adva, azokat üres és jelentőség nélküli angol álmodozásoknak minősíti, amelyek Churchill agyában születtek, de aligha tarthatnak számot arra, hogy komolyan vehessék őket.

A TÁVOLKELETI HELYZET

(TOKIO.) (Rador.) Az angol-japán albizottság hétfőre kitűzött ülését elhalasztották. A japán-amerikai kereskedelmi szerződés óta ugyanis Anglia pénzügyi és gazdasági kérdésekben sokkal tartózkodóbb magatartást foglalt el Japánnal szemben, holott Japán a pénzügyi viták kérdéseit elrendezését tartja a megbékélés előfeltételének. A Domei ügynökség ugyanakkor közli, hogy két angol és három japán megbízott, mint pénzügyi szakemberek

összeültek hétfőn tanácskozni a kínai dollár frogalmának betiltásáról és Japán pénzügyi igényeiről tárgyalnak. Az értekezletre most várják a tientsini angol rendőrfőnököt, aki a megbeszélésekbe bekapcsolódnék. Ugyancsak a Domei jelenti, hogy az amerikai-japán szerződés felbontása meglepetésszerűen kihatással lesz Tokió és London további tárgyalásaira. Japánban egyébként a hadsereg és a sajtó erőyes szembefordulást sürgetnek Londonnal. Tokióban nagy angol-ellenes tüntetések voltak tegnap és ezek még a kormányépületek negyedeire is ártterjedtek.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(BERLIN.) Hitler vasárnap Bayreuthban végighallgatta a Walkür előadását.

(VARSÓ.) A lapok jelentése szerint a danzigi rendőrség vasárnap Chotinjy lengyel határközség közelében letartóztatta Bogarsky lengyel tartalékos tisztet, aki gépkocsin igyekezett Danzigba. A letartóztatás állítólag azért történt, mert revolvert találtak a gépkocsiban. A lengyel főbiztos a letartóztatás ellen tiltakozott a danzigi szenátusnál.

(LONDON.) Kormánytényezők szerint Angliából újabb intézkedések folytán sikerült eltávolítani az irterrorista mozgalom összes vezetőit, úgy, hogy további merényletektől már nem kell tartani.

(WASHINGTON.) A 46 évi szolgálat után nyugalomba vonuló Leahy tengernagy, az amerikai hajóhad főparancsnoka jelentést terjesztett Rooseveltnél, amelyben kijelenti, hogy az amerikai flotta mai állapotában min-

den nehézség nélkül leküzdheti a bármely más ország részéről vele szemben reáharuló kötelezettségeket, mert az amerikai flotta ma már a legteljesebb hadi felkészültséggel rendelkezik.

(BURGOS.) Augusztus elsejével mindenütt teljesen helyreállították a Franciaország és Spanyolország közötti táviró és távbeszélő vonalakat.

(RÓMA.) XII. Pius pápa első anciklikája augusztus 15-én jelenik meg. Ebben a Szentatya megvizsgálja a katolikus egyház helyzetét, majd az egyházzal való működésre hívja fel a híveket a béke megmentése és a nemzetek polgári haladása érdekében.

(MOSZKVA.) Az új orosz költségvetés 24 és félmilliárd rubel összegről szól.

— Lezuhant az utasszállító repülőgép. Csikágóából jelentik: Egy utasszállító repülőgép lezuhant. A pilóta és 11 utas megsebesültek.

— A kolozsi Anna-bál. Kolozs-fürdőn július 29-én, szombaton este nagy sikerrel rendezték meg a hagyományos Anna-bált. A bál, amelyen rengetegen jelentek meg, a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

— „Uj Hétfő” — reggeli lap indult Magyarországon. Budapestről jelentik: Mától kezdve „Uj Hétfő” reggeli lap jelenik meg Magyarországon Nemzetőr címmel. A lap főszerkesztője Kodolányi János, az ismert nevével, felelős szerkesztője és kiadója pedig Abrus József, az ifjusági Turul szövetség fővezére. Kodolányi vezércikkében azt írja, hogy az új lap Petőfi halálának évfordulóján indult meg, címe is Petőfi régi lapjának címe, jelképeül annak, hogy az új lap mindenben Petőfi szellemében kíván dolgozni és munkálkodni a független és önálló Magyarország érdekében. Külpolitikai szempontból az új lap a felelős magyar államférfiak által kijelölt irányelvek útján halad, de semmiféle megalkuvást nem tűr a magyarság elsőbbségi jogának, az ország függetlenségének és szabadságának veszélyeztetése tekintetében.

— Lebrun Luxemburgba utazik. Párisból jelentik: Lebrun államfő megánjelleggel ellátogat Luxemburgba, ahol a nagyhercegnő csütörtökön ünnepélyesen fogadja.

— Felavatták az új bulgáriai vasut vonalat. Szófiából jelentik: Boris király vasárnap ünnepélyes keretek között avatta fel a Délbulgáriában 60 kilométeres hosszúságú Cepino-Iskorud-Pelita közötti vasutvonalat, amely két százmillió levába került. Ez alkalomból az uralkodó tartott beszédet méltatva az új vasutvonal gazdasági és közművelődési jelentőségét.

— Vakmerő banditátadás Baltiban. Baltiból jelentik: Három álarcos férfi tegnap vakmerő betörést hajtott végre a város központjában. A banditák álkulcsokkal behatoltak egy Schmarg nevű, a Reg. Maria uccában lévő hatalmas üzlet tulajdonosának lakásába, a házigazdát lefegyverezték, majd fegyvert fogva reá, kényszerítették, hogy adjon át nekik 75 ezer lej készpénzt és mintegy 300 ezer lej értékű ékszert.

— BÉRLŐSZÖVETSÉG ALAKUL KOLOZSVÁRON. Kolozsváron Bérlőszövetség van alakulóban, amely a Háztulajdonosok Szövetségének mintájára és azzal karöltve akarja működni. A mozgalom szervezője dr. Alexandru Covaciu, P. Stefan cel Mare 4. szám alatt működő ügyvéd.

— TOVÁBB FOLYTATJA KUTATÓ UTJÁT A SPANYOL KINCSEKET NYOMOZÓ BIZOTTSÁG. Madridból jelentik: Mint tudvalevő, Franciaországban egy spanyol bizottság tartózkodik, amely az elmenekített spanyolországi kincsek után nyomoz. Egy Mont de Madan-i bankban a bizottság állítólag negyven tonna spanyolországi eredetű pénzt talált. A hír még megerősítésre szorul.

— UJABB FAJ-ITÉLETEK OLASZORSZÁGBAN. Torinóból jelentik: Tegnap újabb 21 zsidó származású olaszországi lakost állítottak bíróság elé azért, mert nem a valóságnak megfelelő adatokat jelentettek be a fajhoz való tartozandóságuk tekintetében.

A Bükkerdő és a lépésmérés

Ha elfogadjuk azt az elvet, hogy a turizmus a gyaloglás költészete, akkor ebből az következik, hogy a valódi turistaéletvezet megköveteli, miszerint a természetjáró a tájszépségeket közvetlenül közelből, tehát bizonyos idejű gyaloglással szerezze meg... Igaz, hogy a földműves, a pásztor, az erdész, a tagozódó mérnök foglalkozásukból kifolyólag állandóan szintén ott barangol a szabad természetben, de saját értékei szempontjából szemléli a tájakat. Még a gyakorlati katonák, sőt a cserkészek, illetőleg most már nálunk az Országőrök is a szabad természetben — sztratégiai, illetőleg az emberbaráti szabályokat tartja szem előtt. Ellenben a turista a természeti szépségeket kutatja, melyekből tanulságokat von le a turizmus különleges céljainak az előmozdítására. Évégett nem sajnálja a testi fáradságot, amelynek közé a gyaloglás, illetőleg a hegymászás is tartozik, a virágszedéssel együtt. A gyaloglásnak lépések szerint megállapítandó időtartamára és megtett távolságának a nyilvántartására egy leleményes műszert találtak fel, melyet lépésmérő (podometer) név alatt használnak a gyalogjárók és így ezek között a turisták is. A cél pedig az, hogy a részletválságok s az általuk meghatározott tájékozódási pontok ellenőriztessenek. Egyébiránt, ha valakinek nincsen podométerje, elég egyszer megolvasni, hogy hányat lép egy perc alatt sikon menve, hányat lankáson, hányat erős emelkedéssel fölfelé haladva és hányat, amikor leereszkedik, s ha ezzel tisztában van, akkor rendes órája segítségével folyton nyilvántarthatja a lépések számát és a távolságokat. Különben, aki nem szokta, vagy nem próbálta lépéseit megszámlálni, el fog bámulni pár órai séta után, hogy már 10-12 ezer lépést tett amióta elindult.

Czárán Gyula, a nagy természetbúvár is az okszerű lépésmérésnek volt a híve a gyaloglás tempójának a szabályozására. Etekintben az ő „Bihari Kalauz”-a valószínű tanulmány, amely lépésekben van megírva. Ilyen túlásra táján nincs is szükség. Azonban a nagy természetrajongó és szerencsés tájkutató nyomdokain haladva alakult az EKE kebelében egy úgynevezett „Lépésmérő Társaság”, amelynek élén e sorok írója 1933 óta pontos följegyzéseket esz közöl. Azonban ne ijedjünk meg a lépés ezredektől még akkor sem, ha azok egy hosszú emberéletet át talán kilométerekben kifejezve európai körutnak is felelnének meg. Ha már most az itt elmondottakat a mi gyönyörű Bükk erdőkre vonatkoztatjuk, megállapítható, hogy eddig a napi maximum 30 ezer lépést tesz ki a lépésmérők tapasztalatai szerint. Például a „Lépésmérő Társaság” múlt vasárnapi kirándulásán 18—20 ezer lépés volt a teljesítmény. Ez különben az átlagnak felel meg, 1500 lépést számítva egy kilométerre. Azonban mindezek mellett főtörékvás a Bükk iránti érdeklődés állandó ébrentartása. Hiszen ez a kirándulási hely az egyetlen városunk környékén, amely magában egyesíti kicsiben a turista igényeknek a kielégítését. Havasalt friss levegő, körkép, szép kilátás, üdítő forrás, víz, dus növényzet, árnyas erdő váltakoznak a kirándulók előtt, hol már a közkedvelt Majláth-kut (Bilasku) 700 méter magasán fekszik a tengerszín felett. Aztán az ültetett fenyvesből, lombos erdőtől védett helyen áll a turistaház, mely az EKE egyik legnépszerűbb üdülést és jó ellátást nyújtó alkotása, melynek vendégkönyveiben a turisták ezreinek neve olvasható. Nemrégiben a „Lépésmérő Társaság” tagjai közül a Bükkben össetalálkoztak a következők: Dr. Illés Gyuláné, Brutsi László, dr. Ferencz Áron, dr. Ferencz József, Horsetzky László, Jelen József, dr. Illés Gyula és e sorok írója. Igaz, hogy lekaszták már a rétet, de a balzsamos szénaitat, továbbá a nap hevét tompító fátörfelhő kíséretében az erdőszéleken csokorba szedett tenyérnyi margarétavirágok olyan kedves hangulatot ébresztettek, hogy a társaság egy része a turistaháznál vacsorált, gyönyörködve a hold felkelésében és az azt követő régenyes holdvilágos sötétben.

Merza Gyula.

Csak a fejét, hogy ne sántuljon...

Egy romantikus szerelem útja különféle változatokon át — a kórházi ágyig és a rendőrségig

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Súlyos kimeneteli fejbeverés színhelye volt tegnap este a Mărăsesti-ucca 98. számú ház udvara. Molnár Margit 28 éves elvált asszony olyan szerencsétlenül vágta fejbe egy sörözüveggel volt férjét, Bölcsöki Mihály magántisztviselőt, hogy nyomban eszméletlenül rogyott össze a fűvön. A házbeliek a súlyosan sérült férfit azonnal felfeltették az arrahaladó 82. Cluj rendszámú luxus gépkocsira és beszállították a sebészeti klinikára, ahol dr. Popa ügyeletes sebészorvos azonnali műtétet hajtott végre rajta. Állapota azonban válságos.

Kicsoda a karcias nő?

— Valamikor jobb napokat látott elvált asszony vagyok — kezdett sirni a fiatal hölgy, miután a közelben posztoló rendőr előállította a harmadik kerületi rendőrségre és Ilea Ionel kerületi titkár megkezdte vallatását. — Ez a tekergő, akit jogos felindulásomban fejbeütöttem, a férjem volt...

— Hol született? Mi a vallása, mióta lakik Kolozsváron és miből él? Ilyen kérdés-sorozattal állította szembe a zokogó asszonyt a kihallgatást végző rendőrtiszt.

— Alsóhomoródon születtem, református voltam, de volt férjem kedvéért áttértem a katolikus vallásra, három év óta lakom Kolozsváron és varrásból tartom fenn magamat.

— Mikor váltak el?

— Néhány héttel mielőtt Kolozsvárra jöttem volna. Közös beleegyezéssel történt.

— És most miért rugták össze a szennyest?

A vörös sirt szemű nő nagyon hosszú lére eresztett bevezetést akart kitalálni, de a rendőrtisztviselő intésére röviden adta elő, hogy 1934 szeptember 19-én Brassóban valami szüreti bálban megismerkedett Bölcsöki Mihállyal, aki annak idején segédjegyző volt Zernest községben. A lobbánékony szüvű leány beleszeretett a jóarcu hivatalnokba és miután meghallgatta a fiatal ember udvarlását, minden teketőriázás nélkül kijelentette, hogy boldognak érezné magát, ha a — felesége lehetne. A fiatal segédjegyző néhány nap múlva felkereste a leány szüleit, akik től ünnepélyesen megkérte Margit kezét, de ajánlata összeütözközésbe került a szülői véleményével, akik ugyanis azt hozták fel indokul, hogy az ilyen „expressz” házasságnak nem szokott jó vége lenni. A leány azonban addig kérgette a szülőket, amíg azok végre mégis beleegyeztek a házasságba. Így történt. Rövid idő alatt megtartották az esküvőt. A fiatal pár eleinte válsággal uszott a boldogságban.

Minden boldogságnak vége szokott lenni...

Ennek is hamarosan vége lett, mert

néhány hónap múlva megkezdődtek a folytonos összekoccanások. A férj naponta tett szemrehányást feleségének, hogy szülei nem tartották be a hozomány-ígéretüket.

Amikor pedig a férj legkomolyabban valóperrel fenyegett, a szerelmes nő elhatározta, hogy könyörögni fog a szüleinél, adják el a kis birtok nagybik részét és elégítsék ki imádott férjét.

A nő megkapja a hozományt

Bölcsökiné rövidesen hazautazott a szüleihez és valósággal térdén állva könyörgött, hogy a földfenekéből is teremtsen elő a pénzt és adja ki az ígért hozományt.

— Nem akarok elválni tőle — ri-mánkodott, — mert nagyon szeretem és anyai örömeim előtt is állok.

Az após végre eleget tett egyetlen leánya kérésének, eladta egyik nagy kertjét, a postahivatal számára 75 ezer lejért és az összeget teljes egészében vejének rendelkezésére bocsátotta.

Leányvásár — tinók és csikók helyett

A segédjegyző, miután a hozományt zsebre vágta, a tanító és a körjegyző társaságában Brassóba utazott.

— Vásárolok vagy nyolc tinót és néhány csikót — mondotta, mikor a feleségétől elbucszott — hadd erősödjek az eszperes ur birtokán és két év múlva nehéz pénzt kapunk értük.

— Jó lesz fiam — hagyta jóvá a ter-vet a fiatal feleség. — Csak arra vigyázz, nehogy tinók és csikók helyett valami jóképi nőt vásárolj.

— Fenét — legyintett fitymálón a nyeregbe került férj. — Kell nekem más nő, mint te?

Szomorú vasárnap a szilvafán

Amikor az aljegyző, vasárnap délután lévén, Brassóba érkezett, barátai-val együtt kiment a festői fekvésű po-ianai nyaralóba, hogy ott estig kellemesen elszórakozzék. Uzsonna közben Bölcsöki Mihály tekintete hirtelen egy ritka szépségű, aranyzöldke hölgy álmodozó, kék szemével villant össze és sutogva panaszkodott el asztaltársainak, hogy a csodaszép teremtes teljesen felkavarta lelki nyugalomát. Egyik barátja ekkor azt az ajánlatot tette, hogy rendelkezze oda a muzikusokat és huzasson valami szívhezszóló szép nótát. Aztán asztalukhoz kerített a nő is és minden úgy fog menni, mint a karikacsapás. Így is történt. Másnap reggelig mulattak. Kitűnően. Közben megtudta, hogy a nő, akibe váratlanul beleszeretett, nem más, mint egy beszercei pincérleány. Az alkohol mámoros hatása alatt reggel azt a parancsot adta a cigányoknak, hogy másszanak fel egy aima-fára és ott huzzák: „Szomorú vasárnap...” (Akkor éppen divatját élte ez a nótá).

— Ugy muzsikáljatok, hogy sirjak —

biztatta a cigányokat minden öt perc-ben egy ötszáz bankóval.

Másnap este, midőn Korona-szállodának egyik szobájában magához tért a „cukros kedélyű” segédjegyző csakugyan árt: legnagyobb elkeseredésére állapította meg, hogy a hozományból 27.500 lej hiányzik, a szobában levő pincérleány pedig csupán annyit felvilágosított tudott szolgálni, hogy ő még egy banit sem kapott.

Mint ahogy az elkeseredett emberek legtöbbször a pohár alján keresik a vigaszt, Bölcsöki Mihály tovább folytatta a mulit, amíg végül alig néhány ezer leje maradt a kiereszkodt, eléggé tekintélyes hozományból. De megmaradt az asszony, aki előtt kellett valamit hazudnia: tehát zsebmetszést füllentett.

Bölcsöki meg is tette a fantasztikus zsebvágók ellen a megjásztott bűnvádi feljelentéseket, de a felesége és a szülők rövidesen rájöttek a turpisságra és a vége már a bíróság előtt játszódott le, ahol asztaltól és ágytól elválasztották őket.

— Így történt? — kérdezte Ilea kerületi titkár a nő mellett fészkelődő egyik férfitől, aki közeli rokona Bölcsöki Mihállynak — vagy pedig csak mese az egész?

— Igen — felelte az rezignált fejbólintás kíséretében, — körülbelül így történt.

Végül is a segédjegyző rokona — aki tanu szerepét játszotta az ügyben — előadta, hogy miután a hivatalnok állását annakidején elvesztette, mert a hozomány elpocsékolása következtében öngyilkosságot kísérelt meg és hat hétig feküdt a brassói Marzescu kórházban, nyolc hónappal ezelőtt a rokona is Kolozsvárra költözött, ahol az egyik gyárban kapott elhelyezkedést.

— Azért kaptak össze — folytatta a rokon — mert nap-nap után keresi fel volt felesége és minden alkalommal pénzt követel tőle.

— Persze, hogy követelek, — vetett egy mérges pillantást a nő — jogosan követelek, hiszen ő tette tönkre az egész jövőmet. Azonban hiába kérek tőle, folyton azt állítja, hogy nincs pénze, holott állandóan iszik, barátjaival együtt. Most este is csak úgy villogtak az üres sörös üvegek a lakásának udvarán, ahol itta a finom sört valami csavargók társaságában... Az ilyen ember ne tudjon fizetni...

Pap János.

A gyöngéd férj és a megértő feleség

(Szin: a szalon. A butorokon vászon-takaró. Naftalinszag. A nyaralásra készülődés boldog izgalma. A férj az ablaknál ül, cigarettázik. Az asszony csomagol.)

A férj: Holnap ilyenkor a gyorsvonat ablakából már látni fogja a tengert...

Az asszony (sóhajt): A tengert...

A férj: Amely nászutunk édes emlékével lesz tele. Ezelőtt tíz évvel, Anna...

Az asszony: Hagyjuk az emlékeket.

A férj (egyre melegebben): A hálókocsink, Anna és az első reggel, a kék nyár a zakatoló kerek ritmusában, hát lehet azt elfelejteni? Mondja, Anna, hát lehet?

Az asszony (halkan): Kálmán...

A férj (felemelkedik. Az asszonyhoz lép. Gyöngéden megcsókolja a kezét): Anna...

(Ebben a pillanatban megszólal a telefon.)

Az asszony (fülléhez emeli a fagyót): Halló, Ágnes, te vagy? Igen, ma este, a velencei gyorsal! A férjem már mindent rendbe hozott. Szegényre ráfér egy kis szalmaözvegység... olyan ideges mostanában, pedig még csak két éves házasság vagyunk... Képzeld, itt van Kálmán, az első férjem... Virágcsokrot hozott, de milyen gyönyörű! Tudod, minden évben egyszer meglátogat esküvőnk évfordulóján... Istenem, milyen gyöngéd tud lenni egy férj, aki már más asszonynak boldogtalan férj és milyen megértéssel tudja ezt méltányolni egy asszony, aki már más férjnek boldogtalan felesége. (d.)

Megerszokott

helyén tisztíttassa ruháit...

a

Ezink-gyárban

E. A. RODRY

SZEMBEN

A HALÁLLAL

(21.)

— Egy kicsit halkabban, uram — szólt rám joviális hangon. — Elvégre már elmúlt tíz óra. Nem is szólva arról, hogy a kerítések nem az ön tulajdonát képezik.

— Igaza van — mondtam. — Egyéb kénit mit parancsol, szívtart, vagy cigarettát?

Kivettem cigarettatárcámat és tartalmát a rendőrszobába gömöszöltem. Fejcsóválva bámult utánam. Bizonyára azt hitte, hogy részeg vagyok.

VII. Fejezet.

Még egy darabig céltalanul kőszáltam az uccán és csak 11 óra felé értem haza. Yale megszokott gunyos mosolyával fogadott. — Már azt hittem, hogy nem is méltóztatol hazajönni... Amint látom, nagyon jókedved van, öreg fiú. Csak nem valami találgatóról jössz?

— Talán igen, talán nem — válaszoltam diplomatikusan.

Vállat vont. — Elvégre nekem igazán mindegy... Szerettem volna néhány dolgot megbeszélni veled, de sajnos, nemsokára mennem kell... Nekem is találkám van!

— Csak nem? Kivel?

— A halállal.

— Tréfálsz.

— A legkomolyabban beszélek. Green felhívott telefonon. Éjjelkor találkozunk a Piccadilly-kávéházban.

— Green egyedül lesz?

— Nem hinném. Az öreg halál bizonyára magával hozza a testőreit is.

— Mégis elmész?

— Természetesen... Rendkívül érdekes találkozás lesz... Mindenesetre két revolvert viszek magammal.

— Én engem! — vágtam közbe. — Csak nem gondold, hogy egyedül elengedlek.

Elmosolyodott. — Azt hiszed, hogy sokat segíthetnél?... Különböznem nem hiszem, hogy sor kerülhet lövöldözésre... Green sokkal gyávább. Eleinte alkudozni fog, később majd áttér a fenyegetésekre, de a revolverét aligha fogja elővenni... Furcsán nevetett és élénkebben folytatta: — A találkozás után még más tervem is van ma éjszakára... Bizonyára emlékszel még dr. Moor ügyvégre?

— Hogyne... Őt akarod meglátogatni?

— Eltaláltad!... Bár nem helyezek nagy súlyt arra, hogy otthon találjam.

— Most már végképpen nem értem. Yale válasz helyett egy fekete bőröndre mutatott, mely előtte hevert az asztalon.

— Nyisd ki! A tartalma bizonyára felkelti érdeklődésedet.

Felnyitottam a tokot, azután elképedve bámultam barátomra. — Pályát változtattál? — kérdeztem.

— Bőlintott. — Legalább is átmenetileg. Kollégáim váltig hangoztatják, hogy kitűnő betűró lehetne belőlem.

Nos, ma éjszaka megpróbálkozom ezzel a mesterséggel. Tudomásomra jutott, hogy Green az ügyvédjénél tartja az összes fontosabb iratokat. Ha sikerülne a kérdéses okmányokat megszerezni, akkor véglegesen megnyertük a játszmát. Mit szólsz a felszerelésemhez? Nézd meg például ezt az acélvágót. Remek darab. Teljesen zajtalanul működik és a legvastagabb páncélféle az átvágja.

— Egyenként kirakta a különféle szerszámokat az asztalra. — A jó betűró olyan, mint a jó orvos: higiénikusan és precízen dolgozik. Mondd meg őszintén, láttál már hasonló remek tolvajkölcsöket? És nézd meg ezt a fűrészt. Mellényzsebben is elfér, mégis kitűnően megfelel a célnak... A lámpa sem utolsó. Mindössze ujjnyi széles fénysugarat bocsát ki...

— Ezek a papírtokercsek is szükségesek a betűréshez?

(Folytatás: Következők)

— Ezek a papírtokercsek is szükségesek a betűréshez?

— Ezek a papírtokercsek is szükségesek a betűréshez?

— Ezek a papírtokercsek is szükségesek a betűréshez?

— Ezek a papírtokercsek is szükségesek a betűréshez?

— Ezek a papírtokercsek is szükségesek a betűréshez?

Külön vasutja van a millomos ausztrálainak

(LONDON.) Kentben van a kis Hyth,

— egyike Anglia fontos kikötőinek. Több évszázada, hogy I. Vilmos megszerezte terjedő előjogokat adott Hythe-nek, több évszázada, hogy ez a hely hűbérül hadihajókat adott a főtörökvő birodalomnak. Itt él a millomos mister Howey, aki a világ legkisebb vasutja. Apja örösi vagyont szerzett Ausztráliában telekvásárlással. Ma az övé az egész terület, amelyen Melbourne épült. Mr. Howey álma és vágya már gyermekkorában az volt, hogy vasuti gépész lehessen, vonatot vezethessen. Most megvan a maga külön vasutja. Nem sokan ismerik. Tudnak a „Repülő skót”-ról, a 150 tonna súlyú angol gépjárműről, ismerik a Northern Pacific Line 450 tonnás gőzmozdonyait, de arra nem kíváncsi senki, hol van a világ legkisebb vasutja. Kis ház a kis állomáson. Olyan, mint a világ minden állomása: szolgálati helyiség és váróterem, néhány pad a peronon. A sínek 38.1 centiméter „nyomtávúak”, liliputi nagyság. Büszke pöffögéssel berobog egy vonat. A gép 1.4 méter magas, körülbelül nyolc méter hosszú. A kocsi mintha játékskatulyából vették volna ki őket, de mindegyikében nyolc ember kaphat helyet. A millomos gazda büszkén beszél: „Tíz év óta van vasuti engedélyem azóta intézem ennek a vasutnak ügyeit. Azóta máig másfélmillió embert szállítottunk és egyetlenegy üzemi balesetünk nem volt, pedig ötvenkilométeres gyorsasággal közlekednek a vonataim

pontosan a menetrend szerint Hythe és Romney közt. Már a középiskolában egyetlen vágyam volt: mozdonyvezető akartam lenni. Az apám azonban egyetemre küldött. Amikor tanulmányaim befejezése után apám vagyonát örököltem, álomom megvalósítása lehetővé vált. Nem gyermekvasutat, hanem igazi közlekedési eszközt akartam teremteni, meg kellett hát szereznem a közlekedési minisztérium beleegyezését. Aztán hidakat építtettem és pontosan a vasuti szabályzat szerint készíttettem mindent: jelzőkészülékeket, biztosító berendezést, vakuvműveket, korlátokat. A vonal megépítése 150 ezer fontomba került. Nyolc mozdonyom van. Nálam meglátható a „Repülő skót”, meg vannak a legnagyobb amerikai gépek kicsinyben. Mérnökeim beutazzák a világot és bárhol érdekes új gép készül, csakhamar megszerkesztik az én vasutam számára a mását liliputi méretben. A vasutam sok pénzembe került, de keresek is vele. Mint a vasut egyik gépésze, hetenként nyolc fontot kapok és súlyt vetek arra, hogy a pénztáros pontosan kifizesse a béretem. Milliomos vagyok ugyan, de végre lokomotívvezető lehetek és ezzel megkeresem a kenyeremet.” A vonat gépjére felszáll a millomos, az állomásfőnök jelt ad, gőz susterog és a világ legkisebb vonatja kidöcög az állomásról. Mr. Howey elérte életének célját: szabad neki vasuti gépet vezetni.

Magyar művészek külföldön

(BUDAPEST.) Talán még sohase volt annyi magyar színész külföldön, mint jelenleg. Amerikában, Franciaországban, Hollandiában és más országokban a magyar színészet számos kiválósága vendégszerepel és magyarországi hozzátartozóikhoz, barátaihoz csak meglehetősen ritkán érkezik róluk hír. A legújabb értesítéseket itt adjuk:

Alpár Gitta hosszabb ideig Dél-Amerikában tartózkodott. Nagy sikerrel szerepelt hangversenyeken, rádióban és tárgyalásokat folytatott nagyobb színházi körutól Latin-Amerika államaiban. Mielőtt azonban ezek a tárgyalások megkezdődtek volna a végleges eredményt, Alpár Gittát szerződése Észak-Amerikába szolgáltatta. A művész legutóbb a „Nordprinz” hajóról küldött rádiogramot szüleinek. Értesítette őket, hogy kislányával együtt utban van Newyork felé, ahová hétfőn érkezik meg. Alpár Gitta Észak-Amerikában rádió- és hangverseny szerződéseinek tesz eleget és itt is szó van egy körutóról az Egyesült Államok nagyvárosaiban. A turné valószínűleg a „Dubarry” fog színekerülni.

Bársony Rózi Hollandiában, a schenningeni „Lutine Palace”-ban lép fel. Egy revü főszerepét játssza nagy sikerrel. Van egy képe a revűnek, amelyben a művész frakkban vezényli a zenekart. Ez a kép aratja minden este a legnagyobb sikert, a fürdőhelyi internacionális közönsége melegen ünnepli Bársony Rózit. A művész szeptember 3-ig marad Hollandiában, azután más szerződési kötelezettségének tesz eleget.

Báthly Lajos még a múlt szezon folyamán utazott el Párisba. Fel kellett volna lépnie Londonban a „Magyar Csu pajáték” angliai vendégszereplésén. Mire azonban az angol beutazási engedélyt megkapta, a „Csupajáték” előadásai véget értek és mire a kitűnő fiatal művész Londonba érkezett, már a szereplők is hazautaztak Budapestre. Legutóbb Londonból írt haza egyik kollégájának, legjobb barátjának és ielvében panaszkoló el a fentieket. Azóta nincs róla hír.

Biller Irén talán rövid időn belül visszatér Magyarországra. Egy budapesti színigazgató kábelezett neki és felkérte egy operett primodannaszerepének eljátszására. Biller elvben elfogadta a meghívást és most levélben folyik a részletek megtárgyalása. Amennyi-

ben ezek a tárgyalások eredménnyel végződnek — amire minden remény megvan — Biller Irén ősszel, de legkésőbb karácsony előtt újra Budapesten lesz.

Dénes Oszkár, Bársony Rózi partnere, a „Lutine Palace” revűjében; a revü címe: „Melodie des Lachens” és ez megfelel Dénes Oszkár immár világhírű nevének. A közönség Bársony Rózi mellett hamarosan kedvencévé avatta Dénes Oszkár is s így a revü tulajdonképpen magyar sikerre rőtt.

Ráday Imre, legközelebb a jövő szponra Hágába szerződik. Nem fogja azonban az egész szezont itt tölteni, mert a színház évad közben végigjárja Hollandia valamennyi számottevő városát. Ráday pillanatnyilag pihen, de rövidesen újra fellép a „Marinka, a táncosnő” című operettben Harmath Hilddával. Még egy érdekes bemutatóra készül Ráday: főszereplésével augusztus 12-én kerül színpadra Hágában a „Die kleine Hoheit” című alkalmi darab. Körülbelül ebben az időben várható ugyanígy újra örömdetes családi esemény Julian na holland trónörökösönél...

— Naponta viszkít iszik egy 104 éves asszony. Londonból jelentik: Norton Cottagesben, Cantebury közelében, mint az angol lapok jelentik, most ünnepele 104-ik születésnapját Mrs. Louisa Lavrett s ebből az alkalomból is megitta mindennapos három pohár vizs kijét. Minden héten egy üveg vizs kijét fogyaszt el, de mert ő maga nagyon szegény, szülővárosának jótékonyági hivatala utalja ki számára minden héten ezt az italmennyiséget. Mrs. Lavrett, aki még emlékszik rá, hogy Wellington herceg temetésén 1852-ben részt vett, 84 éves fiával él együtt, aki édesanyjával ellentétben, egyáltalában nem iszik és nem is szabad neki látnia, mikor édesanyja a napi adagot megissza. — Azt hiszem nem helyes — mondtta a 104 éves asszony a londoni újságíróknak születése napján, — ha egy gyermek anyját a vizskisüveg mellett látja. Mindig iparkodtam minden ilyen kísértést Jamestől távartatani.

A NEVE - MULT

Nagy színes könyv, acél-lapjait nem lehet kitépni — a neve: mult.

Régi jövőnk álmodott várából lapok, törések vannak ott, s fakult fényükkel ránkmerednek, ha feltépünk egy-egy holt lapot.

Fáj az, hogy volt, Fáj az, hogy nincs... Nem jó azt tudni, hogy régen letűnt és nem rejthettük el az idővel száguldó verben.

Időtlen, láncszemű parány... az idő méhéből tömegsírba jut és milliárd előddel összeforr.

Nagy színes könyv, a neve mult. Sok világot rengető akarásunk belehullt.

PERÉNYI JÁNOS.

A közmondások dicsérete

A közmondások mindig nagy igazságokat fejeznek ki. Néhány szóval is az igazság fejező csaknak, mint a kalapács a szög fejére. Néha ugyan magának az igazságnak a fejele beleszedül ezeknek a csapásokba, de mit tesz az. Az igazság, csak igazság marad, koválygó koponyával is. És ami a fő, a közmondások rövidke, tömörségek, hogy az már alig több a semminél. A jövő ujságrása hely, idő és egyéb hiányok miatt szakértők szerint csak közmondásokban fog beszélni: Tömören, jelképesen, virágyelven. Ezt az eljövendő — az idő pénz — sok beszéd szegénység jelszavával született — ujságképet vetítjük most szemelvényekben olvasóink elé. Ime a be-szédes példák:

Hiba van a Kréta körül. — Forradalmi megmozdulásokat jelentenek Krétából (a szigetről, amely nem tévesztendő össze az ír- és szabókrétával.)

Valami bűzlök Dániában. — Földgázforrásokat fedeztek fel Dánia területén.

Nincsen róza tövis nélkül. — Róza János szabómester lakását az elmúlt éjszaka távollétében a betörők kifosztották.

Nem mind arany, ami fénylik. — A Keramita holland hajó aranykincsek után kutatva, beleütközött a világítótorony szirtjébe és elsüllyedt.

Aki másnak vermet ás, maga eszik bele. — Turós Dömötör sirásá tegnap munkaközben belesett a gödörbe és kitérte a lábát.

Több nap, mint Kolbász. — HurkaFrigyes napszámot tegnap boltban találták meg a Dölesztő-téri viskójában. Kiderült, hogy már napok óta nem evett és éhen halt.

Ami megtehetsz ma, ne halaszd holnapra. — Részlet egy betűró vallomásából: Eppen el akartam szokni a városból, amikor találkoztam egy régi haverommal, aki vel elmentünk egyet mulatni. És részegen a korosmában lepett meg minket a razzia. Így kerültünk hurokra.

Kinek virág kell, nem hord rózsaberket. — Egyszerlen lop tíz szál rózsát ideálja számára a szomszéd kertjéből.

Öreg ember nem vén ember. — Dumitru Filipp gazdálkodó feleségének tegnap Boka diállón hármass ikrei születtek.

Aki megdob téged kövel, dobod vissza kenyérrel. — Pogácsás Dániel előadta a rendőrségen, hogy haragosa Nyikos György egy hatalmas kövel fején találta, mire ő megelégedkezve mindenről, botjával olyat húzott Nyikos karjára, hogy az rögtön kettétört.

A fenségestől a nevelésig csak egy lépés van. — Fűredi Menyhértet, a kiváló drámai művészt kellemetlen baleset érte. Ádám szerepét alakította, amikor váratlanul megcsuszva, a kulisszák közé esett, úgy, hogy még a trikója is elrepedt.

Ime, a szemelvények. Ime, a közmondás- ujság. A jövő ujságja. A szűkszávuság, a takarékoság, a hely és időpórlás lapja. Előfizetőknek külön kényszerubbonykedvezmény. Megrendeléseket erre a címre kell küldeni; Bolond lyukból bolond szél fúj.

A többit az ideggyógyászatban.

(3)